

Härnösands
kommun

2022

Årsredovisning

2022 EN UTMANANDE TID	4
SÅ HÄR ANVÄNDES PENGARNA	7

01	Förvaltningsberättelse	8
	ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	10
	DEN KOMMUNALA KONCERNEN	11
	VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT & EKONOMISK STÄLLNING	14
	HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	20
	STYRNING & UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN	24
	GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING & EKONOMISK STÄLLNING	29
	BALANSKRAVSRESULTAT	51
	VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	52
	FÖRVÄNTAD UTVECKLING	57

02	Finansiella rapporter	58
	RESULTATRÄKNING	59
	BALANSRÄKNING	60
	KASSAFLÖDESANALYS	61

03	Noter	62
-----------	--------------------	-----------

04	Drifts och investeringsredovisning ...	78
-----------	---	-----------

05	Ekonomisk ordlista	82
-----------	---------------------------------	-----------

06	Revisionsberättelse.....	84
-----------	---------------------------------	-----------

2022

En utmanande tid

Coronapandemin är över, eller kanske inte helt över, men den klassas inte som en allmänfarlig sjukdom längre. Precis när samhället öppnade upp och så smått började återhämta sig startade Rysslands krig mot Ukraina, med död, sorg, förstörelse och oändligt lidande till följd.

Miljoner människor är på flykt och världsekonomin i gungning. Bränslepriserna är höga, livsmedelspriserna är höga, inflationen stor och den svenska kronan svag. I Europa har vi försökt göra oss fria från beroende av rysk gas, något som inneburit att elpriserna också legat på historiskt höga nivåer, även i vårt elprisområde. Detta trots att vi allt som oftast har ett produktionsöverskott.

De svenska hushållen har fått känna av konsekvenserna av ett krig som påverkar hela världen, inte bara de drabbade territorierna. Hushållens förutsättningar har radikalt förändrats och allt fler svenskar har det svårare att få ekonomin att gå ihop.

Det är i tider av kris som solidariteten prövas. Omvärlden har verkligen omfamnat och stått bakom Ukraina och ukrainarna. Det råder ingen tvekan – det ukrainska folket kan känna sig trygga i EU.

Än en gång har vi i Härnösand välkomnat människor på flykt till vår kommun. Frivilligorganisationer har tillsammans med kommunala verksamheter gjort fantastiska insatser. Jag är stolt över att företräda Härnösands kommun. Det råder aldrig någon tvekan om att Härnösand sluter upp när omvärlden står i brand.

♥ VÅRA MEDARBETARE

När vi summerar 2022 års verksamhet känner jag en stor ödmjukhet inför de insatser våra medarbetare bidragit med.

Härnösandsborna är väldigt nöjda med den kommunala

verksamheten och de är stolta över sin kommun. Det värmer alldeles särskilt. Resultaten i SCB:s stora medborgarundersökning talar för sig själv. Härnösand har sedan tidigare höga och fina resultat, men fick i årets mätning lika bra eller bättre poäng i nästan alla de 100 frågeställningarna. Det är ett fantastiskt TILLSAMMANS-arbete som ligger bakom det. Jag vill rikta ett särskilt tack till alla medarbetare för era insatser, Härnösandsborna har uppskattat det.

STARKT RESULTAT ÄR BRA DÅ TUFFARE TIDER VÄNTAR

Ekonomi och det ekonomiska resultatet 2022 blev starkare än budget. En av orsakerna är att skatteintäkterna blev högre än väntat. Ett bra resultat känns gott att ha med sig framåt, för prognoserna pekar på att de kommande åren blir tuffa. Kostnaderna för ett nytt pensionsavtal för medarbetarna kommer att pressa ekonomin i kommuner och regioner. Det tillsammans med inflation, stigande räntor och ökande priser på i stort sett allt som går att köpa för pengar kommer att innebära utmaningar för oss.

Under år 2022 initierade vi i majoriteten en extrasatsning för att minska arbetslösheten. Flera nya arbetsmarknadsarenor har startat, däribland Härnösands nya återbruksgalleria, Re:store Höga Kusten, projekt stadsnära odling, tvätteriet och Fritidsbanken. Dessa nya arenor gör skillnad och är en del i att arbetslösheten i Härnösand har minskat. Andra orsaker till det är det fina arbete som våra företagare gör och de myndighetsetableringar

vi fått på senaste tiden. Men vi är inte nöjda! Fler Härnösandsbor i arbete kommer alltid att vara ett övergripande mål för oss i majoriteten. En egen försörjning skapar frihet och oberoende, något vi alla mår bra av.

CAMPUS HÄRNÖSAND

Kompetensförsörjning är en av de allra största utmaningarna som vi står inför. Under året har vi tagit steg för att stärka Lärcentrum och Campus Härnösand Höga kusten som nav för högre utbildning. Steg kommer också tas för att på ett ännu mer strategiskt sätt skapa möjlighet till utbildning i Härnösand som möter de behov som arbetsmarknaden har, såväl inom offentlig som privat sektor.

TACK NÄRINGSLIVET FÖR ALLA MÖTEN

Under året har vi fortsatt den goda samverkan med näringslivet som vi startade i början av pandemin. Genom denna samverkan har vi kunnat ha "örat mot rälsen" och göra insatser som på riktigt gjort skillnad. Tack till alla som bidragit till detta!

Under 2022 valde vi att ge alla månadsanställda i Härnösands kommun en julgåva i form av ett HÄR-presentkortet. Initiativet gav över 1,5 miljon kronor till handel, restaurang- och kafébesök där 100 procent nyttjas inom kommunens gränser.

BYGGBOOM OCH NYA MYNDIGHETER I STAN

Härnösand är inne i en byggboom. Arkivet på Saltvik är påbörjat, det första spadtaget för hotellet på

Kanaludden är taget och den nya anstalten i Härnösand är invigd efter omfattande renovering. Dessutom byggs bostäder på flera ställen. Alla dessa byggprojekt är viktiga för framtiden.

Under våren har företaget Green City Ferries påbörjat produktion av el- och vätgasdrivna snabbgående katamaraner i det gamla varvet i Gustavsvik, i Ramvik norr om Härnösand. Också det en viktig del i utveckling, tillväxt och grön omställning.

Härnösand står inför förändringar och mycket kommer ske de kommande åren. Den socialdemokratiska regeringen fattade inför sommaren 2022 beslut om att flytta minst 50 statliga arbetstillfällen från Stockholm till Härnösand. Ett glädjande besked som innebär att vi kunde lägga ett påverkansarbete som pågått under många år till handlingarna. Nu ska vi göra vårt yttersta för att hjälpa de myndigheter som flyttat hit och se till att de nya medarbetarna ska trivas i Härnösand.

VI ARBETAR FÖR EN GAME CHANGER!

Under 2022 klev vi tillsammans med kommunerna i Timrå och Sundsvall på allvar in i arbetet med att få till en etablering av en stor energi- och arbetskraftsintensiv verksamhet till Torsboda industripark. I vårt närområde har vi stor tillgång till billig grön energi, inte minst genom vindkraft. Det ger oss en stark konkurrensfördel jämfört med andra regioner i landet men också i hela Europa. Arbetet intensifierades under

2022 och min övertygelse är inte om det kommer att etableras verksamhet, utan när det blir. Ett otroligt spännande och viktigt arbete ligger framför oss.

För låt oss vara ärliga. Härnösand och de andra kommunerna i Västernorrland går ingen rolig framtid till mötes om vi inte bryter trenden med födelseunderskott och utflyttning. Vi tappar i befolkning och det gör oss svagare som kommun och region och vi förlorar inflytande i ett nationellt perspektiv. Vi står inför stora utmaningar med en åldrande befolkning, samtidigt som vi blir färre som arbetar i och finansierar välfärden. Vi behöver en "game changer" och därför är tillsammansarbetet i länet en nödvändighet. Det går att vända utvecklingen, det har vårt grannlän Västerbotten visat, där inte minst Skellefteå ökar i invånarantal. En snabbt växande befolkning skapar också utmaningar, men de utmaningarna känns mer inspirerande att jobba med än att hantera konsekvenserna av en minskande befolkning.

VAL OCH REGERINGSSKIFTE, MEN BIBEHÅLLEN MAJORITET I HÄRNÖSAND

Jag kan inte summera år 2022 utan att nämna en för oss ganska central händelse, det allmänna valet till riksdag, regioner och kommuner. Vi har fått uppleva ett regeringsskifte och för egen del känns det väl sisådär att Sverige nu har den mest högerkonservativa regeringen i hela EU. Men så funkar demokratin och svenska folket har fått säga sitt.

Det är helt enkelt bara något vi får förhålla oss till. Min egen känsla är dock att en konservativ regering inte kommer att underlätta för kommuner och regioner, inte minst med en ansträngd ekonomisk utveckling i övrigt.

Valresultatet till kommunfullmäktige i Härnösand känner jag mig mer tillfreds inför. Vi socialdemokrater gick fram på bred front i nästan alla valdistrikt samtidigt som tre av fyra majoritetspartier ökade. Det bekräftar det goda resultatet i medborgarundersökningen och gör att vi känner oss sporrade för framtiden.

Vi har haft och fortsätter att ha gott samarbete i den majoritet vi bildade efter valet 2018. Den majoriteten består även denna mandatperiod, men med lite förändringar på personnivå. Jag vill med detta ta tillfället i akt att rikta ett särskilt tack till tidigare kollegor inom majoriteten som valde att lämna politiken efter valet. Det har varit fint att få arbeta med er och vi har utfört mycket tillsammans. Jag gläds också åt nya kollegor och känner en tillförsikt inför framtiden.

Med detta lägger vi 2022 års verksamhet till handlingarna. Ett år som varit spännande och utmanande, men där vi fått se otroligt mycket hända. Jag vill avslutningsvis än en gång rikta ett stort tack till en fantastisk organisation – Härnösands kommun – som jag har ynnesten att få vara en del av. Tack till alla som bidragit till vår utveckling, framförallt alla medarbetare som är garanten för våra invånares välfärd.

Så här användes pengarna

100 kr i skatt till kommunen användes under 2022 så här:

KOMMUNENS INTÄKTER 2022	mnkr	%	KOMMUNENS KOSTNADER 2022	mnkr	%
Skatteintäkter	1 294,0	57%	Personalkostnader	-1 354,5	61%
Generella statsbidrag och utjämning	587,0	26%	Entreprenader och köp av verksamhet	-299,7	13%
Bidrag	227,9	10%	Lokalhyror	-199,5	9%
Övriga intäkter	37,9	2%	Övriga kostnader	-102,7	5%
Taxor och avgifter	50,0	2%	Material	-81,9	4%
Hyror och arrenden	36,6	2%	Tjänster	-73,5	3%
Försäljning av verksamheter	33,1	1%	Bidrag	-67,7	3%
			Avskrivningar	-45,1	2%
Total	2 266,5	100%	Total	-2 224,6	100%

01

Förvaltnings- berättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild över den kommunala koncernen och kommunen för räkenskapsåret 2022.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

-

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

-

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH
EKONOMISK STÄLLNING

-

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

-

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

-

BALANSKRAVSRESULTAT

-

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

-

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

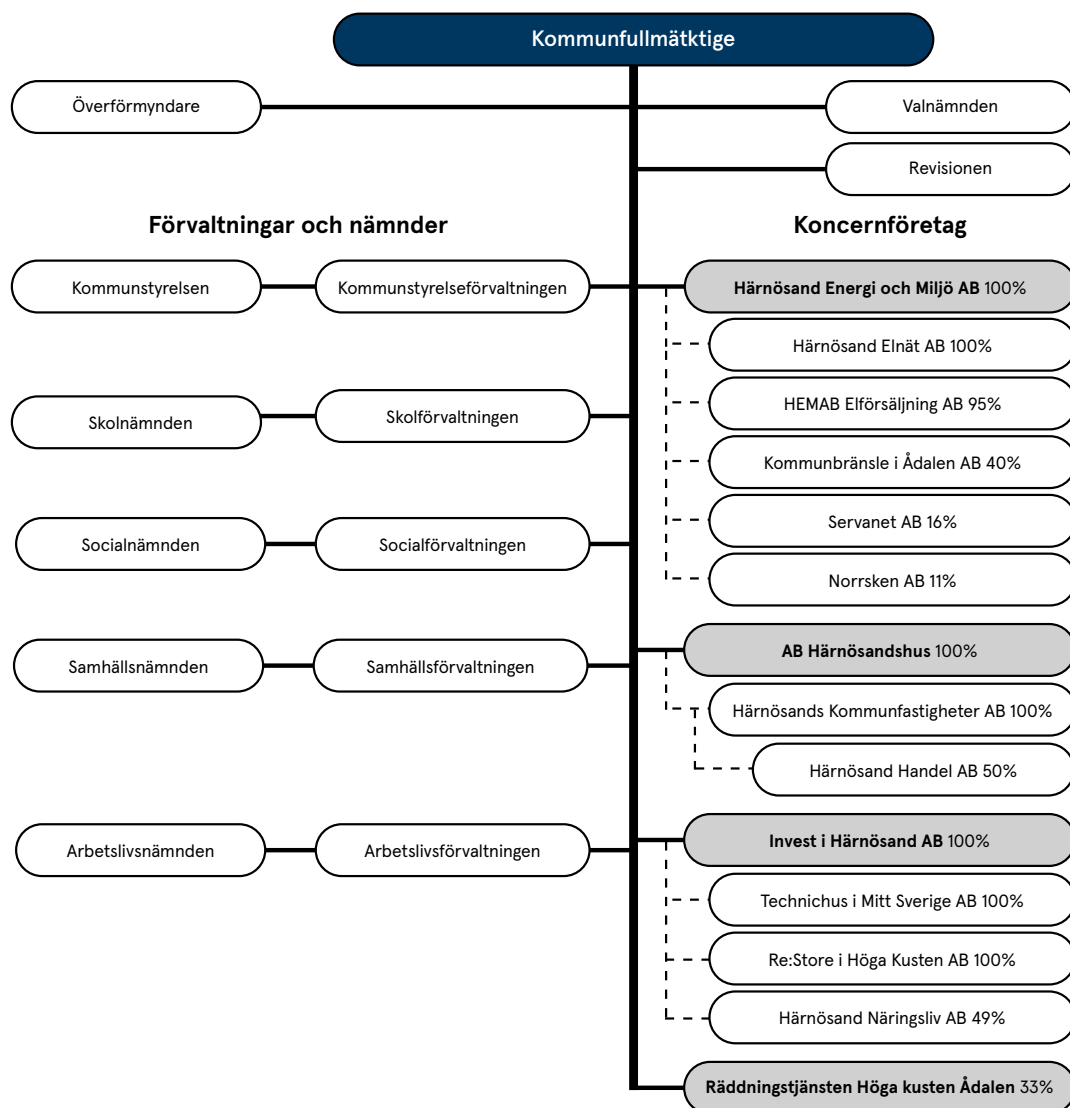
Översikt över verksamhetens utveckling

I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling för åren 2018–2022.

FEM ÅR I SAMMANDRAG	2022	2021	2020	2019	2018
Folkmängd 31/12	24 879	25 012	25 114	25 183	25 120
Total skattesats, %	34,6	34,6	34,6	34,6	34,6
varav kommunal skattesats, %	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3
KONCERN					
Årets resultat, mnkr	81,6	46,0	110,5	41,6	11,3
Årets resultat, mnkr*	71,6	55,2	75,9	41,6	11,3
Soliditet, %	27,2	26,9	26,2	23,6	24,0
Nettoinvesteringar, mnkr	341,9	220,2	189,3	213,9	255,0
Antal tillsvidareanställda	2 311	2 133	2 073	2 140	2 112
KOMMUN					
Verksamhetens nettokostnad, mnkr	-1 840,1	-1 811,3	-1 675,5	-1 668,6	-1 685,3
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	1 881,0	1 813,1	1 735,8	1 668,5	1 644,2
Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter och gen. statsbidrag, %*	96,6	99,9	96,6	100,0	102,5
Finansnetto, mnkr*	1,0	3,0	2,0	3,3	5,5
Årets resultat, mnkr	41,9	4,8	61,4	3,2	-5,1
Årets resultat, mnkr*	31,9	14,0	26,8	3,2	-35,6
Tillgångar, mnkr	1 169,9	1 127,2	1 120,4	1 053,1	960,2
Tillgångar per invånare, kr	47 023	45 066	44 612	41 818	38 225
Skulder, avsättningar, mnkr	742,0	741,2	735,3	729,5	639,8
Skulder, avsättningar per invånare, kr	29 824	29 634	29 278	28 968	25 470
Eget kapital, mnkr	427,9	385,9	385,0	326,6	320,4
Soliditet, %	36,5	34,2	34,4	30,7	33,4
Investeringsvolym, mnkr	83,0	42,9	62,9	63,2	72,4
Avskrivningar, mnkr	-45,1	-42,9	-48,7	-47,9	-47,4
Antal tillsvidareanställda	2 062	1 886	1 853	1 905	1 880
Antal årsarbetare tillsvidareanställda	1 978	1 841	1 815	1 857	1 832

*) Exklusive jämförelsestörande- och extraordinära poster.

Den kommunala koncernen

Stiftelser

Mellersta Norrlands pensionsstiftelse

Stiftelsen Läns museet Västernorrland

Företag där kommunen är delägare/medlem

Elinorr-förbundet

Husbyggnadsvaror
HBV Förening

Höga Kusten
Destinationsutveckling AB

Kommunalförbundet
Kollektivtrafikmyndigheten

Höga Kusten
Industrigrupp

Ostkustbanan AB

Kommuninvest i
Sverige AB

Koncernerna för HEMAB, AB Härnösandshus och Invest i Härnösand AB samt Härnösands del i Rådningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%) ingår i den kommunala koncernen (nedan kallat koncernen). De bedöms ha en särskild betydelse för kommunens

ekonomi eller verksamhet. Det finns kommunala koncernföretag (se organisationsschemat) som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna. Dessa bolag uppfyller inte kriterierna för att upptas i, och återfinns därför inte i, de sammanställda räkenskaperna.

Endast Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse är föremål för en eventuell sådan klassificering, se redovisningsprinciper för vidare information. Inget fristående företag anses ha särskild ekonomisk betydelse för kommunkoncernen.

Kommunen

HÄRNÖSANDS KOMMUN ÄR ORGANISERAD I FEM NÄMNDER.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Den övergripande uppgiften är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstigare.

ARBETSLIVSNÄMNDEN

Arbetslivsnämnden är kommunens nämnd för arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända. Nämnden har ansvar för vuxenutbildning i form av Kommunal vuxenutbildning (Komvux), Lärvux, Svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering för nyanlända (SO) samt för Yrkehögskolan. Även sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden ingår i nämndens uppdrag.

SAMHÄLLSNÄMNDEN

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, fysisk planering, bygglov, mark och fastighetsfrågor, mätningssuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller. I

samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar samt ungdomsgården Käken.

SKOLNÄMNDEN

Skolnämnden ansvarar för utbildning av barn och ungdomar i åldern 1-21 år. Skolnämndens verksamheter omfattar förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt den kommunala Musik- och kulturskolan.

SOCIALNÄMNDEN

Socialnämndens uppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring. Nämnden ska också verka för en god vård och omsorg för äldre och personer med funktionsvariationer samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten beträffande stöd och service till personer med funktionsvariationer, den kommunala hälso- och sjukvården, bistånd, insatser mot missbruk och omsorg om barn och ungdom. Nämnden ansvarar även för kommunens familjerådgivning.

MANDAT I KOMMUNFULLMÄKTIGE

Parti	Mandat	(%)
Socialdemokraterna	17	38,5
Moderaterna	7	16,0
Sverigedemokraterna	6	13,1
Centerpartiet	4	10,2
Vänsterpartiet	3	7,8
Miljöpartiet de gröna	3	6,9
Kristdemokraterna	2	4,0
Liberalerna	1	3,2
Övriga partier	0	0,3
Totalt	43	100

Fotnot: Valdeltagandet i kommunen uppgick vid valet 2022 till 81,18 procent.

Komunala koncernföretag

AB HÄRNÖSANDSHUS

Bolaget har till uppgift att främja bostadsförsörjningen i Härnösands kommun genom att erbjuda Härnösandsborna attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresrätter inom Härnösands kommun, samt äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter.

HÄRNÖSAND ENERGI OCH MILJÖ AB, HEMAB

Bolagets grundläggande uppgift är att tillhandahålla teknisk infrastruktur med tillhörande produkter och tjänster i Härnösand, enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande, affärsmässig inriktning och med största miljöhänsyn. Kunderna ska erbjudas moderna och hållbara produkter och tjänster

med hög leveranssäkerhet och god kvalitet inom elförsörjning, dricksvattenproduktion, avloppsrening och avfallshantering. Konkurrenskraftiga, och för Härnösand gynnsamma, priser och taxor ska prioriteras före hög avkastning.

INVEST I HÄRNÖSAND AB MED DOTTERBOLAG

Företaget Invest i Härnösand AB har till uppgift att verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunfullmäktige fastställt samt vara aktiv ägare av dotterbolagen Technichus i Mittsverige AB och Re:Store i Höga Kusten AB. Technichus i sin tur har till främsta uppgift att öka intresset

för vetenskap och entreprenörskap främst hos barn och ungdomar, lokalt och regionalt. Re:Store har i uppgift att öka medvetandet och tillgången av återbrukade och hållbara varor genom att ge möjlighet till försäljning samt uthyrning av lokaler för en ökad företagsamhet.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN I HÖGA KUSTEN-ÅDALEN

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen är ett kommunalförbund mellan kommunerna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska inom sina medlemskommuner skydda och rädda människor, egendom och miljö. Genom förebyggande arbete ska förbundet även minska sannolikheten för att bränder och andra olyckor inträffar, samt minska konsekvenserna av inträffade händelser.

Viktiga förhållanden för resultat & ekonomisk ställning

Omvärldsrisker

Förändringar och händelser i omvärlden påverkar kommunens verksamheter och rollen som arbetsgivare. För att långsiktigt erbjuda välfärd av god kvalitet behöver hänsyn tas till globala, nationella, regionala och lokala förhållanden och trender. Snabb omställningsförmåga i

kombination med hög robusthet är framgångsfaktorer för att lyckas hantera omvärldsförändringar av olika slag.

De främsta riskerna är kopplade till befolknings- och arbetsmarknadsutvecklingen, liksom de samhällsekonomiska effekter som följer av världsläget. För länet

och Härnösands kommun väntas den demografiska utvecklingen och arbetsmarknadsvillkoren att påverkas i positiv riktning av eventuellt kommande industrietableringar i området. Arbetet med scenarioanalyser av konsekvenser för kommunal service och infrastruktur pågår.

DEMOGRAFISK UTVECKLING

Befolkningen har minskat med 133 personer år 2022 och prognoserna visar att trenden fortsätter. Konsekvensen blir minskade intäkter från skatter och statsbidrag. Gruppen barn, unga och äldre ökar snabbare än gruppen som är i arbetsför ålder vilket leder till ett högt demografiskt tryck. Detta innebär att behovet av resurser för upprätthållande av välfärden på dagens nivå ökar snabbare än skatteintäkterna.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen

Hantering av risk

För att koncernen ska upprätthålla och utveckla en långsiktigt hållbar ekonomi behöver verksamheterna effektivisera och minska kostnaderna. Samtidigt måste den digitala och automatiserade utvecklingen av tjänster inom välfärden intensifieras. Stöd till etablering av företag för att öka antalet arbetstillfällen som ger ökad inflyttning prioriteras.

ARBETSMARKNAD

Den digitala omställningen och konsekvenserna av pandemin medför en omstrukturering av arbetsmarknaden. Antalet instegsjobb för ungdomar har minskat med ökad ungdomsarbetslöshet som följd. Förändrade behov i samhället ställer högre krav på kompetens, vilket riskerar fortsatt ökning av långtidsarbetslöshet i grupper med lägre eller inte matchningsbar utbildningsnivå.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen

Hantering av risk

Kompetenshöjande insatser för befintlig personal inom organisationen krävs för att matcha utvecklingen i samhället. Studievägledning och utbildningsinsatser behövs som höjer och matchar nuvarande och framtida behov av kompetens i kommunen/regionen.

SAMHÄLLSEKONOMI

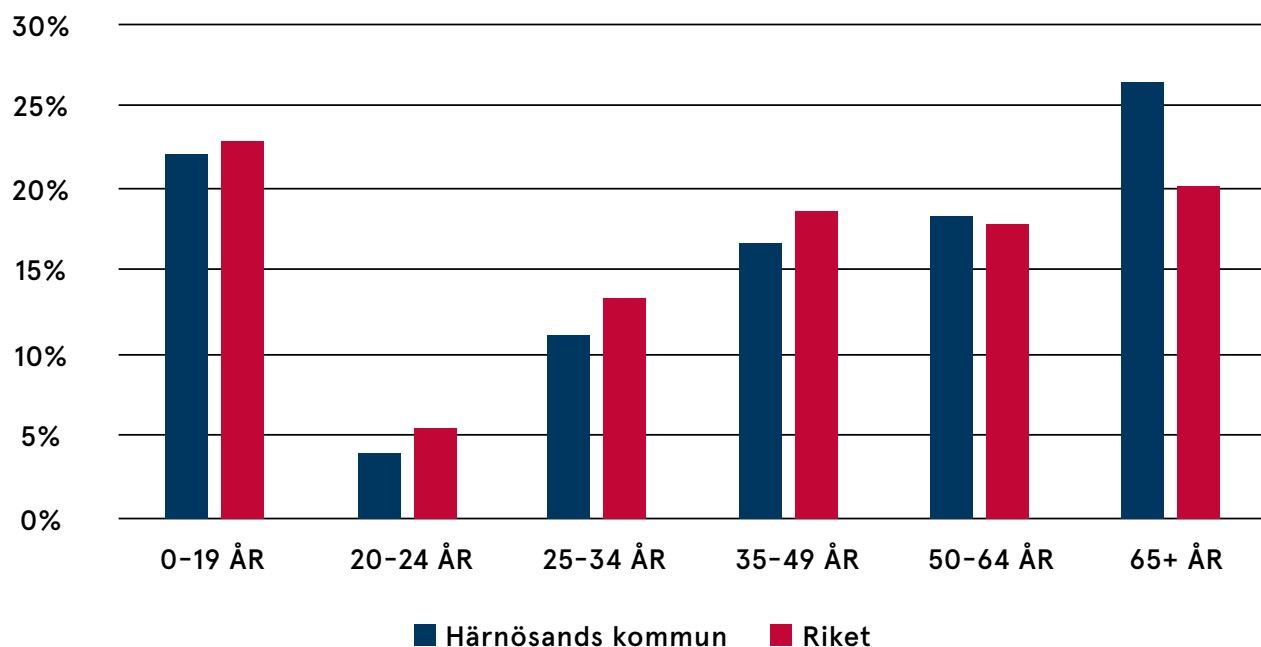
De samhällsekonomiska konsekvenserna av pandemin och kriget i Ukraina väntas kvarstå på sikt, bland annat i form av kompetens- och materialbrist, logistikutmaningar samt sjukfrånvarande personal. Världslägets påverkan på material-, råvaru- och maskinkostnader utgör en risk för kommande investeringsprojekt i kommunen.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen.

Hantering av risk

Öka organisationens omställningsförmåga och planering för olika typer av scenarier grundat i aktiv omvärldsbevakning och löpande prognoser.

Andel i befolkning/åldersgrupp

Folkmängden i Härnösand uppgick vid årets slut till 24 879 personer vilket är en minskning med 133 personer i jämförelse med

föregående år. I jämförelse med riket har Härnösand en lägre andel i befolkningen i åldersgrupperna 0-19 år, 20-24 år, 25-34 år samt 35-49 år.

Andelen invånare i gruppen 65+ är tydligt högre i Härnösand än i riket (27% resp 20%).

Verksamhetsrisker

BEFOLKNINGSSAMMANSÄTTNING

Befolkningssammansättningen i kommunen ger en allt mer ökande försörjningskvot där färre i arbetsför ålder väntas bekosta kommunal service och välfärd för allt fler. Ökade kostnader i kombination med minskade skatteintäkter medför risk för att kommunens servicenivå till invånare inte kan bibehållas över tid.

Organisatorisk enhet

Kommunala koncernen

Hantering av risk

Stöd till etablering av företag för att öka antalet arbetstillfällen som ger ökad inflyttning prioriteras. Intensifiering av en hållbar och säker utveckling av digitala och automatiserade lösningar inom välfärden.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Tillgången till arbetskraft med relevant och specifik kompetens är en bristvara som riskerar att påverka kommunens leverans av välfärd. Konkurrensen om tillgänglig kompetens är hård då behov av kompetens inom vård och omsorg återfinns i många omgivande kommuner.

Organisatorisk enhet

Kommunen

Hantering av risk

I samverkan med länets kommuner skapa förutsättningar för att rusta tillgänglig arbetskraft. Genom riktade kompetensinsatser utbilda personal som är verksam inom vård och omsorg men som saknar formell utbildning. Fortsatt attraktionsarbete såväl gällande platsen som kommunen som arbetsgivare, där heltid som norm utgör en viktig faktor.

INFORMATION-, IT- OCH CYBERSÄKERHET

Allt högre krav ställs inom informations-, IT- och cybersäkerhetsområdet. Risk finns för bristande förmåga att möta lagkrav, bevara tillit, undvika negativa händelser samt möta verksamheternas behov av en säker digitalisering.

Organisatorisk enhet

Kommunen

Hantering av risk

Vidareutveckla det strategiska och systematiska säkerhetsarbetet inom information-, IT- och cybersäkerhet.

SAMVERKAN FÖR SYSSLESÄTTNING

Ansvaret för stöd till personer i arbetslöshet delas mellan kommuner, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, förbund och privata aktörer som fått uppdraget av Arbetsförmedlingen. Väl fungerande samverkan är en förutsättning för att inte riskera att tiden till egen försörjning förlängs. Sammanhållet stöd för att minska arbetslöshet när flera aktörer har olika ansvar och roll vilar på hur väl samverkan fungerar

Organisatorisk enhet

Kommunstyrelse, socialnämnd, arbetslivsnämnd

Hantering av risk

Utveckla och säkerställa samverkan internt och strukturera samverkan på övergripande nivå mellan kommunen och de externa aktörerna.

Finansiella risker

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Genomsnittlig ränta %	0,79	0,23	0,78	0,55
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,24	1,36	1,75	2,07
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	0,30	0,44	1,51	1,85

Kommunen har en relativt låg skuldsättningsgrad och samtliga lån har Kommuninvest som långivare. Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 0,30 år och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 1,24 år vid årets slut.

Den korta genomsnittliga räntebindningstiden medför att kommunen utsätts för en ränterisk som i det rådande marknadsläget med stigande räntor kommer att medföra

en ökad räntekostnad under det kommande året.

För kommunkoncernen som helhet är ränterisken lägre i och med att den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår till 1,51 år och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 1,75 år.

Kommuninvest är som regel långivare vilket innebär att den så kallade finansieringsrisken med

den låga kapitalbindningstiden blir marginaliserad inom kommunkoncernen.

Det finns alltså utrymme inom koncernen att hantera stigande räntor under kommande år.

Varken kommunen eller kommunkoncernen är i enlighet med finanspolicy exponerade mot utländska valutor och bär därmed ingen risk för valutaexponering.

Pensioner

PENSIONS FÖRPLIKTELSE (MNKR)	2022	2021
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt (pensioner före 1998)	578,7	600,3
Avsättning inkl. särskild löneskatt (pensioner efter 1998)	283,5	167,8
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-84,3	-93,6
Summa pensionsförpliktelse inkl. pensionsstiftelse	777,9	674,5
Totalt kapital, pensionsstiftelse (marknadsvärderat eget kapital)	-203,4	-226,8
Summa förvaltade pensionsmedel	-203,4	-226,8
Återlånade medel	658,8	541,3
Konsolideringsgrad (%)	-26,1%	-31,5%

Härnösands kommun tryggar en del av sin pensionsförpliktelse i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) sedan 2009. Kommunen har inga finansiella placeringar avseende

pensionsmedel utöver den del som förvaltas av pensionsstiftelsen vilken är en egen juridisk person. Pensionsmedlen i pensionsstiftelsen avser att trygga pensionsförpliktelser

för personer födda till och med 1942. Kommunens andel av det marknadsvärderade egna kapitalet i pensionsstiftelsen uppgår till 91,7 procent.

Händelser av väsentlig betydelse

OMVÄRLDSPÅVERKAN

Samhällsekonomin är fortsatt starkt påverkad av krigets följdverkningar och eftersläpande effekter av pandemin. SCB:s sammanställning för året beskriver hur konjunkturläget dämpats. Detta märks främst inom sällanköpshandeln som ligger långt under sitt historiska genomsnitt, men också inom hushållskonsumtionen som befinner sig i recessionsfas. Boendekostnaderna har ökat och det är framförallt småhusägare som drabbats. Stigande priser och ökade räntor är de främsta förklaringarna. Den makroekonomiska analys som SKR presenterar tyder på att räntetoppen är nära, men att någon återgång inte är nära förestående.

Ränteläget har inverkat på kommunens och bolagens kostnader för låneportföljer, om än i begränsad

omfattning. Omvärldens påverkan på kommunorganisationen gör sig i övrigt gällande i form av dyrare varor, brist på specifika produkter och transportförseningar. Detta har särskilt påverkat samhällsnämndens verksamhet där flertalet stora investeringar återfinns. Exempelvis har byggnationen av en ny sporthall på Ängevallen försenats då osäkerheten kring prisökningar medfört att anbud uteblivit. Även livscykelhanteringen för vissa IT-produkter och utbyggnad av välfärdsteknik har påverkats. Krisstödssystem som utvecklats efter pandemin har återaktiverats med anledning av omvärldsläget, bland annat kommunens företagsakut. I Härnösand har utvecklingen inom sällanköpshandeln tvärt emot trenden i övriga riket ökat och index har stigit med 9 procent jämfört med

fjölåret. Detta förklaras genom de insatser kommunen genomfört i syfte att stärka den lokala handeln, samt genom kryssningstrafiken och den positiva inverkan som besöksnäringen haft på handeln. Härnösand är från och med 2022 etablerat som nationell kryssningsdestination. Utvecklingen går också emot trenden i övriga riket vad gäller nystartade företag.

Organisationen har börjat inhämta den utvecklingsskuld som upparbetats efter pandemin och den civila beredskapen har fått luft under vingarna. Ur ett länsperspektiv har kommunen fått beröm för sin samverkan med andra myndigheter under krisåren, men arbetet har tagit mycket resurser i anspråk. Noteras bör att pandemin under 2022 inneburit betydande kostnader som inte kommer att ersättas av staten.

ARBETSMARKNAD, KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH KOMMUNEN SOM ARBETSGIVARE

Arbetslösheten har minskat men är fortsatt tydligt högre i Härnösand (9,4%) i jämförelse med såväl riket (6,6%) som länet (6,4%). Detta beror i hög utsträckning på de strukturella förutsättningar som präglar arbetsmarknaden i Härnösand, då många tjänster kräver högre utbildning. Tillgången till arbetskraft med branschspecifik kompetens är en bristvara som i stor utsträckning påverkar företagens möjligheter att växa. Behovet av att rusta tillgänglig arbetskraft med den kompetens som efterfrågas av länets näringar är stort och samverkan pågår mellan länets kommuner. Det har bland annat påverkat framtagandet av nya yrkesutbildningar. Inom vuxenutbildningen har fokus legat på att utbilda nya undersköterskor och vårdbiträden via Äldreomsorgslyftet. Omställningsarbetet från deltid- till heltidsorganisation har fortgått under året.

FÖRBEREDELSE FÖR ETABLERINGAR, ARBETSTILLFÄLLEN OCH NYA BOSTÄDER

I december togs det första spadtaget för byggnationen av det nya hotellet och utvecklingsprojekt pågår för att utveckla området Kanaludden som en följd av etableringen. Förbvnv har detta bland annat inneburit projekteringsarbete för vatten och avlopp. Driften av simhallen övergår i hotellägarens regi och kommunen har under året arbetat med överlåtelse av verksamhet och säker överföring av system och information.

Inom ramen för Härnösands Tillväxtstrategi pågår ett platsvarumärkesarbete för att stärka

Härnösands attraktivitet och utifrån Destination Höga Kusten besöksplan har kommunen skapat och anpassat en egen besöksplan för Härnösand. Planen har presenterats för politiken och kommunerna i Höga Kusten.

Inom ramen för STIP (Samverkan Torsboda Industrial Park) pågår ett kommunöverskridande samarbete för att så långt som möjligt säkerställa förutsättningarna för en etablering och de följdverkningar som kommer därav.

En ny översiktsplan beslutades under året. Revidering av detaljplan har skett i syfte att tillgängliggöra industrimark vid Västra Saltvik och ytterligare mark för industriändamål har blivit samrådsärende. Inför Skatteverkets etablering på Saltvik har bland annat HEMAB arbetat med infrastrukturella förutsättningar. Beträffande Rastas markanvisning

pågår arbete för att utröna hur området kring södra brofästet ska utvecklas. Vidare har kommunen beviljats medel från Naturvårdsverket för miljöundersökningar av området vid Kattastrand och målet är att möjliggöra byggnation av nya bostäder. Uthyrningsgränden i Härnösandshus bestånd har minskat men en viss uppgång har skett i slutet av året. Härnösandshus har via Kommunfastigheter avyttrat delar av Smitingen till kommunen i syfte att underlätta för kommande etablering av en camping. Invest har bildat dotterbolaget Re:Store Höga Kusten AB, vars verksamhet ska inspirera och stimulera till återbruk av varor. Re:Store drivs i samarbete med olika arbetsmarknadsaktörer i länets kommuner.

Trycket på bygglovshandlingar har minskat något men är fortfarande högt då flertalet av byggloven som

beviljades under pandemitiden nu har kommit till byggfasen och resulterat i att flera byggprojekt påbörjats inom kommunen, både inom privat och statlig sektor. De stora vindkraftsparkerna i kommunens nordvästliga delar är nu färdigbyggda och ärendena för plan- och bygg därmed avslutade.

SAMVERKAN FÖR UTVECKLING OCH TILLVÄXT

Samverkan mellan det offentliga, näringslivet och ideella aktörer har bland annat lett till att ett nytt Leader-program har utformats vilket öppnar upp för utvecklingsprojekt på landsbygden i länets kommuner. Vidare har lokalekonomiska analyser genomförts i samverkan med Coompanion i syfte att stärka och synliggöra de olika landsbygdsorternas tillväxtpotential. Den fortsatta överlevnaden för Bizmakers plattform i Västernorrland

har också säkrats vilket gynnar företagsutvecklingen i området. Under året har stort fokus legat på samarbete med andra kommuner, MSB och Länsstyrelsen för att säkerställa och utveckla kommunens IT-infrastruktur.

Härnösands kommun har tillsammans med Digitaliseringsrådet och övriga kommuner i länet fört dialog om samverkan inom IT-säkerhet och Västernorrland har uppmärksammats på en nationell arena i olika nätverk och sammanhang såsom SKR och Inera. En gemensam målbild och strategier för kommunens digitala transformation är under framtagande. Det finns dock juridiska frågor som skapar utmaningar inom flera utvecklingsområden, bland annat avseende molntjänster/lagring hos tredje part. En nationell utredning har genomförts för att utröna hur offentliga verksamheter kan

överbygga problemet. Resultatet av utredningen har nyligen presenterats och kommer att omhändertas under 2023. Ett viktigt led i kommunens digitaliseringsresa handlar om att kartlägga och analysera kommunens förmåga att med teknikens hjälp enkelt och effektivt leverera tjänster till kommunmedborgarna. Under året har fokus legat på digitalisering av bygglovsprocessen från ansökan till beslut. Införandet av ett nytt lönesystem har slutförts och utbyggnad av systemfunktionalitet har påbörjats. Detta medför efterarbeten som kan komma att påverka drift och budget. En utbildningsmodul har införskaffats i syfte att öka medarbetares kunskaper om informationssäkerhet.

Samverkan inom reformen God och Nära vård innebär en totalöversyn och omställning av hela vårdkedjan i syfte att sammanhålla och anpassa den efter individens behov. En

av de största utmaningarna för arbetet handlar om att förändra olika organisationskulturer. Inom energiområdet har affärsmässig samverkan mellan HEMAB och Absolicon inneburit att en betydande ökning av andelen solvärme levererats in i HEMABs fjärrvärmenät.

SOCIAL HÅLLBARHET

Utöver insatser för personer som står långt från arbetsmarknaden har förstärkt arbete skett inom det suicidpreventiva och brottsförebyggande området. Bland annat har funktioner på varje skola utbildats för att kunna leda kompetenshöjande insatser för övriga medarbetare och elever. Den ändring i skollagen som gäller från och med halvårsskiftet innebär att all personal får göra vad som är befogat för att öka trygghet och studiero, exempelvis genom att fysiskt ingripa

för att avvärja våld och kränkningar. Beslut har tagits att omdana Rådet för trygghet och hälsa för att leva upp till de skärpta lagkrav som träder i kraft 2023. Rådets uppdrag, struktur och arbetsformer ses över i syfte att förkorta vägen från behov till verkställighet. Ett planeringsarbete har initierats för att åstadkomma fördjupad samverkan med det lokala näringslivet och Polisen i syfte att skapa tryggare förutsättningar för företagen i Härnösand.

Härnösandshus har tillsammans med Socialförvaltningen påbörjat om- och utbyggnation av lokaler i Gånsviksdalen som ett led i etableringen av ett nytt LSS-boende.

Inom området social hållbarhet har målgrupperna utökats till att också omfatta gruppen äldre. En seniormässa har genomförts på försök med gott resultat,

och utbildningsinsatser om våld mot äldre har planerats för samtliga anställda inom särskilt boende. Trygghetsvandringar har företagits med särskilt fokus på unga. Vidareutvecklingen av ungdomsdemokratiarbetet har mynnat ut i en rapport vars resultat och rekommendationer ska omsättas under 2023.

I Årsplan 2023 integrerades jämställdhetsperspektiv i de resultatuppdrag som tilldelades nämnderna. Syftet är att redan i planeringsfasen lyfta jämställdhet som en styrsignal. Vidare har kommunen skrivit under en EU-deklaration som förbinder organisationen att införa jämställdhetsintegrerad styrning, och från och med hösten bedrivs arbetet inom ramen för SKR:s modellkoncept.

Styrning & uppföljning av den kommunala verksamheten

I den kommunala koncernen i Härnösand ingår kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder samt koncernbolagen. (I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är organiserad.)

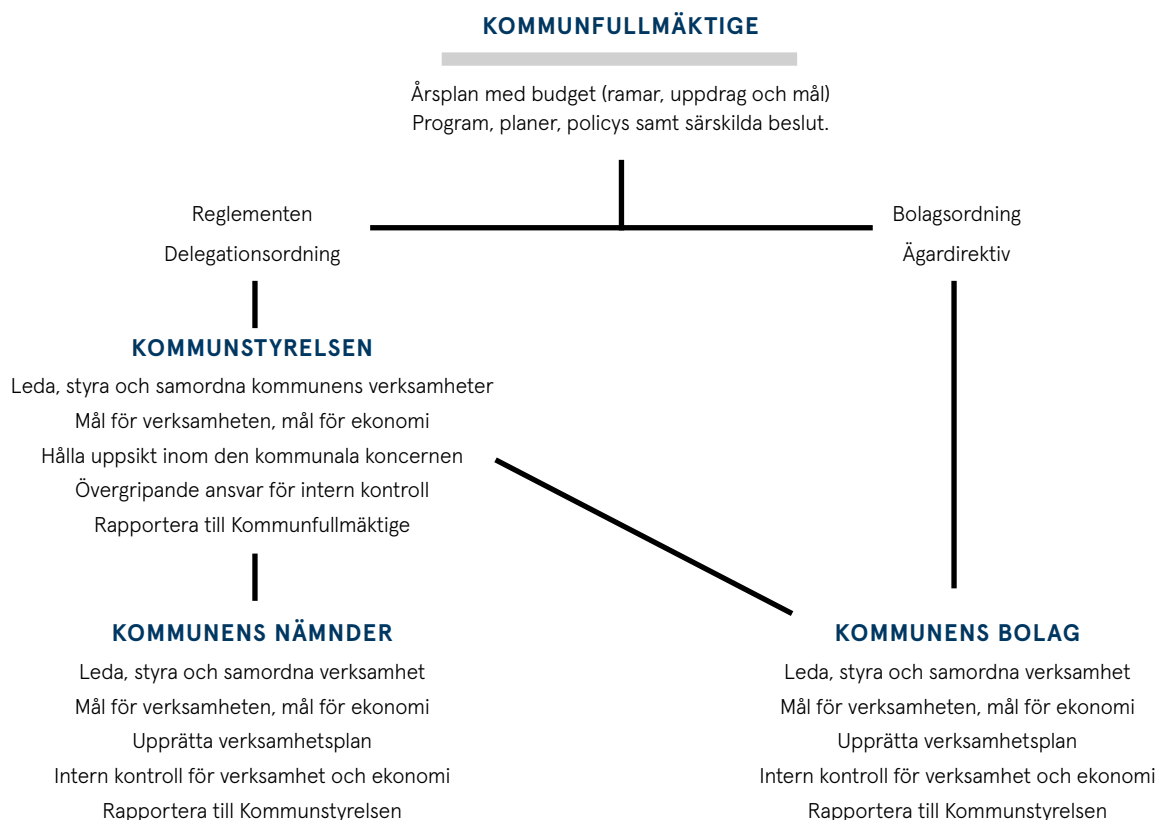
Den kommunala koncernen styrs via ett målprogram för kommunens fem nämnder (se sida 26, Målprogram för kommunen) samt via ägardirektiv för de kommunala bolagen. I bolagens ägardirektiv framgår att bolagen är organ för kommunal verksamhet och i sin verksamhet står under kommunstyrelsens tillsyn. I ägardirektiven framgår även de

ekonomiska mål som finns för respektive verksamhet. Förutom genom lagar och författningar regleras bolagens verksamhet och bolagens förhållande till kommunen genom gällande bolagsordning, ägardirektiv samt av fullmäktige och kommunstyrelsen särskilt fattade beslut.

Ansvarsstrukturen inom Härnösands kommunkoncern innehåller flera nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Utöver detta finns det en tjänsteorganisation.

Styrning i Härnösands kommunala koncern

Bilden illustrerar struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

KOMMUNFULLMÄKTIGE med de demokratiskt folkvalda politikerna, är kommunens högsta beslutande och styrande organ. Kommunfullmäktige fastställer övergripande vision, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Fullmäktige fastställer även reglementen, bolagsordningar och andra särskilda beslut, samt tillsätter ledamöter i kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser. Fullmäktige godkänner delårsrapporter och årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för bolagen, styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

KOMMUNSTYRELSEN har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och

utvärdering, vilket innefattar ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar därmed för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder och koncernbolagen. Detta ansvar är till stora delar kopplat till kommunstyrelsens uppsiktsplikt och intern kontroll (se sida 28, Uppsiktsplikt och intern kontroll.) Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

NÄMNDER OCH BOLAGSSTYRELSE ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att

kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås.

DEN KOMMUNALA KONCERNENS TJÄNSTEPERSONER ansvarar för att se till att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten.

De mest centrala dokumenten för styrning och uppföljning i Härnösands kommunkoncern är årsplan (plan för den kortsiktiga ekonomiska utvecklingen med prioriterade mål), ägardirektiv, reglemente för internkontroll samt reglemente för ekonomistyrning.

Målprogram för kommunen

Härnösands kommuns målprogram gäller för perioden 2020-2023. Programmet innehåller en vision och åtta kommunövergripande mål fördelade på två perspektiv.

VISION 2023: HÄRNÖSAND - BYGGER EN HÅLLBAR FRAMTID

Härnösand är en levande och kreativ mötesplats där människor förverkligar sina drömmar. En kommun i positiv utveckling som tar ledarskap för framtiden. En plats med centralortens attraktion, landsbygdens rikedom och med uppkoppling mot omvärlden. Härnösand erbjuder hög livskvalitet för alla invånare och gäster. Vårt gemensamma mål är ett solidariskt samhälle med ett stort hjärta och med ett aktivt miljöarbete. Här bygger vi en hållbar framtid!

De två perspektiven i målprogrammet visualiseras i bilden nedan. Det första perspektivet – Härnösandsperspektivet – speglar den önskvärda utvecklingen i kommunen generellt. Här

betonas samverkan mellan olika aktörer och vikten av att kommunorganisationen bidrar till detta. Det andra perspektivet – organisationsperspektivet – innehåller mål för den verksamhet

som kommunen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi. De övergripande målen 1-4 är placerade under Härnösandsperspektivet och mål 5-8 under Organisationsperspektivet.

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE PERSPEKTIV OCH MÅL 2020–2023

VISION HÄRNÖSAND – BYGGER EN HÅLLBAR FRAMTID	
MÅL HÄRNÖSANDSPERSPEKTIVET	MÅL ORGANISATIONSPERSPEKTIVET
ATTRAKTIVT BOENDE MED LEVANDE MÖTESPLATSER	JÄMSTÄLLD OCH SOLIDARISK VÄLFÄRD AV HÖG KVALITÉT
KREATIVT FÖRETAGANDE MED MÅNGSIDIG ARBETSMARKNAD	GOD SERVICE MED GOTT BEMÖTANDE
LEDANDE MILJÖKOMMUN MED AKTIVT OMSTÄLLNINGARBETE	FRAMTIDENS ARBETSGIVARE
KUNSKAPSSTADEN DÄR ALLA KAN VÄXA	VÄLSKÖTT OCH STABIL EKONOMI

För att veta i vilken mån kommunen lyckas med sina ambitioner krävs fokus på uppföljning och resultat. Därför har kommunfullmäktige utverkat kortsiktiga, avgränsade och konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal som anger vad nämnder och kommunstyrelse ska prioritera under året och vad uppföljningen ska fokusera på. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete, med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål.

Kommunens årsplan följs upp tre gånger per år, i fyramånadersrapport, delårsrapport, samt i årsredovisningen. Målen följs upp vid delårsrapport och i årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen och beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktsplikten tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt bolagens och nämndernas verksamhetsplan. Väsentliga avvikelser mellan utfall och plan analyseras och bedöms för att eventuella åtgärder ska kunna beslutas i tid.

Uppsiktsplikten fullföljs genom:

- Att nämnderna besöker kommunstyrelsen för att redogöra för sina verksamheter minst en gång per år.
- Genom verksamhets- och ekonomirapporter, fastställda i kommunens ekonomiska reglemente och i bolagens ägardirektiv.
- Kvartalsmöten mellan bolagen och kommunledningen (dokumentation avlämnas till kommunstyrelsen för kännedom).
- Verksamhetsbesök och verksamhetsdialog dokumenteras som underlag för beslut i kommunstyrelsen.

Förbunden följs upp genom delårsrapport och årsredovisning samt revisionsberättelse och lekmanrevisorernas granskningsrapporter.

Kommunstyrelsen har under året åtföljt den struktur som upprättats för arbetet och fullgjort uppsiktsplikten.

Den interna kontrollen i den kommunala organisationen har under året omfattat en mängd olika områden såsom exempelvis fakturaprocessen,

kontinuitetsplanering, IT-säkerhet, administrativa rutiner, kompetensförsörjning, digitalisering och informationssäkerhet. Kontrollerna återfinns i samtliga nämnders verksamhetsområden samt på kommunövergripande nivå. I de fall de genomförda kontrollerna visat på brister har förbättringsåtgärder identifierats och inletts, alternativt genomförts. Förbättringsåtgärderna pågår i flera fall även under 2023.

God ekonomisk hushållning & ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning innebär att kommunen når både sina finansiella och verksamhetsmässiga resultatuppdrag, samt att verksamheten bedrivs på ett långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt sätt.

De finansiella resultatuppdragen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i årsplanen angivna resultatuppdragen för verksamheten inte helt kan uppnås.

Kommunens kortsiktiga finansiella mål för god ekonomisk hushållning

definieras av resultatuppdragen under mål 8 Välskött och stabil ekonomi, där även kommunens långsiktiga finansiella ambitioner beskrivs i definitionen av målet.

För att kommunen ska bedömas ha uppnått god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppdrag. Ett resultatuppdrag bedöms uppnått

om resultatet är bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån är uppnådd (helt uppfyllt).

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning för koncernen vägs utfallet på måluppfyllelsen för koncernbolagens ekonomiska mål enligt ägardirektiven in i bedömningen.

Måluppfyllelse

Den kommunala verksamhetens målprogram har beskrivits på sida 26-27, **Målprogram för kommunen**. Bedömningen av måluppfyllelsen ska ses i relation till kommunens ambitionsnivå inom respektive verksamhetsområde. Nämndernas redovisning av arbetet med resultatuppdragen ligger till huvudsaklig grund för bedömningen.

Förändringar i SCBs Medborgarundersökning

Under verksamhetsåret 2021 genomförde SCB förändringar i Medborgarundersökningen, undersökningen bidrar med flera nyckeltal i kommunens målstyrning. Förändringarna medför att möjligheten att följa upp de nyckeltal som kopplats till respektive resultatuppdrag i årsplan 2022 i viss mån påverkas. Förändringen medför att SCB inte längre beräknar index, istället anges ett utfall i form av en andel positiva svar på respektive fråga. I nedanstående redovisning får detta till följd att en målnivå kan vara angiven till ett index medan ett utfall anges som en andel. Resultatet från undersökningen bedöms trots förändringen relevant för bedömning av måluppfyllnad.

HÄRNÖSANDSPERSPEKTIVET

● Nått målen ◆ Bättre än baslinjen ■ Sämre än baslinjen

Kommunövergripande mål	
Mål 1 - Attraktivt boende med levande mötesplatser	●
Mål 2 - Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad	●
Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete	●
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa	◆

● MÅL 1 - ATTRAKTIVT BOENDE MED LEVANDE MÖTESPLATSER

BESKRIVNING: Härnösand är en öppen och välkomnande kommun som ger utrymme för nya människor och nya initiativ. En plats där man lätt kan möta andra och vara delaktig i samhällsutvecklingen. Härnösand är känt för sina attraktiva boendemiljöer, en levande landsbygd och närheten till Höga Kusten. Invånarna har god hälsa och känner sig trygga. Ett pulserande centrum, blomstrande kulturliv och mångfald av fritidsaktiviteter skapar möten över gränser.

MÅTT	MÅL 2022	RESULTAT 2022	RESULTAT 2021	BASLINJE 2020	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BEDÖMNING
Medborgarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på	Index 61	94%	90%	Index 60	Index 57	Index 58	●
Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet	Index 56	80%	77%	Index 55	Index 53	Index 53	●
Nöjdhet med gång- och cykelvägar	Index 54	67%	64%	Index 53	Index 49	Index 48	◆

BEDÖMNING: Målet bedöms uppfyllt.

Medborgarnas bedömning av kommunens som en plats att bo och leva på mäts genom SCBs Medborgarundersökning. Undersökningen genomförs under hösten och resultatet presenteras i mitten av december. I undersökningen mäts invånarnas nöjdhet genom andelen invånare som svarat positivt på frågan Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på? Utfallet indikerar en positiv trend där andelen nöjda invånare ökat från 82 procent till närmare 94 procent på fyra år. (2019: 82%, 2020: 85%, 2021: 90%, 2022: 93,6%) Kvinnor tenderar att vara mer nöjda än män.

Arbetet att öka kommuninvånarnas nöjdhet med gång och cykelvägar har fortsatt under året. Medborgarundersökningen visar att kommunens invånare har en något högre nöjdhet gällande utbud och trafiksäkerhet på cykelvägar än snittet för länet. Viss skillnad kan ses mellan könen där män anger en högre grad av nöjdhet än kvinnor. Vid

jämförelse mellan olika åldersgrupper uppger yngre (18-24 år) den högsta nöjdheten. Invånare i kommunens centralort är mer nöjda än boende utanför centralorten med såväl utbud som trafiksäkerhet på gång- och cykelvägar. Invånarnas nöjdhet med utbud och trafiksäkerhet har minskat något i jämförelse med 2021, medan nöjdheten med snöröjning, underhåll och skötsel har ökat. Det under året antagna gång- och cykelprogrammet utgör ett strategiskt dokument vid kommande planeringsarbeten.

Under året har arbetet att ta fram ett en ny översiktsplan för Härnösands kommun slutförts, en process som pågått sedan 2019. Att ta fram en översiktsplan är ett omfattande arbete då det är en demokratisk process där alla kommunens invånare ska ges möjlighet att påverka förslaget. Den nya kommunövergripande översiktsplanen 2040 antogs av Kommunfullmäktige vid septembersammanträdet.

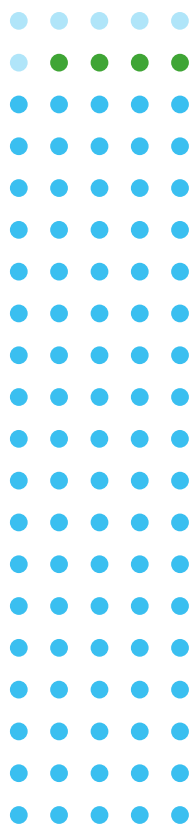
Friluftslivet i kommunen är en viktig faktor för invånarnas upplevelse av platsen. Härnösands invånare har genom åren gett kommunen ett gott betyg gällande möjligheter kopplat till friluftsliv och fritid, så även detta år. Medborgarundersökningen visar en allt högre andel nöjda, eller mycket nöjda invånare gällande utbud av, och tillgång till idrott, motion och friluftsliv. Högst betyg ger invånarna utbudet av friluftsområden där drygt 94 procent ger ett positivt betyg. Inom samtliga delområden når Härnösand ett resultat som är över, eller mycket över snittet för riket. Störst skillnad ses gällande utbudet av belysta motionsspår där skillnaden är 20 procentenheter. (Riket 72%, Härnösand 92% positiva svar.)

Även invånarnas upplevelse av möjligheten att delta aktivt i utvecklingen av kommunen mäts genom Medborgarundersökningen. Resultatet för 2022 visar en stor ökning (+16 procentenheter) i andelen invånare som upplever möjligheten till aktivt deltagande som god eller mycket god. I samtliga frågor i undersökningen som berör bemötande, information och inflytande når Härnösand ett högre utfall än rikssnittet. I samtliga frågeställningar syns en positiv utveckling i jämförelse med föregående år. Med syfte att stärka ungdomsdemokratien har ungdomars egna röster fångats under året gällande hur kommunen kan jobba strategiskt med det ungdomsdemokratiska arbetet.

En positiv utveckling syns även gällande invånarnas upplevelse av trygghet, och boende i Härnösand anger en högre grad av upplevd trygghet än riket i stort. Störst positiv skillnad i jämförelse med riket ses inom området upplevd problematik kopplat till nedskräpning och skadegörelse (+13 procentenheter) samt personer eller gäng som bråkar eller stör. (+14 procentenheter).

Som ett led i kommunens förebyggande arbete mot suicid har delar av kommunens tjänsteorganisation genomgått e-utbildningen Våga fråga. Inom skolnämndens verksamheter har planering och implementering genomförts i den självmordspreventiva metoden YAM. Genomförandet av metoden, som är riktad till åk 8, har under hösten påbörjats och samtliga åttondeklassare i kommunen väntas ha genomgått utbildningen under våren 2023. Utbildning riktad till allmänheten i självmordspreventivt syfte har genomförts.

Enligt regeringen har kommuner en särskilt viktig roll i samhällets samlade brottsförebyggande arbete. För att säkerställa att kommunernas brottsförebyggande arbete är prioriterat, effektivt och kunskapsbaserat föreslår regeringen att kommunernas

94%

RESULTAT 2022

94 procent av svaranden i undersökningen anger att de är ganska eller mycket nöjda med Härnösand som en plats att bo och leva på. Det är en ökning med 4 procent jämfört med 2021.

ansvar ska lagstadgas i en ny lag. Enligt förslaget ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2023. Arbetet att säkerställa att krav i lagstiftningen efterlevs är påbörjat. Kommunen arbetar redan i dag till stor del enligt det förväntade innehållet i lagen.

I årsplan 2022 har tre resultatuppsdrag kopplats till det övergripande målet varav två bedöms uppfyllda och ett delvis uppfyllt. Det övergripande målet bedöms därmed vara uppfyllt.

● MÅL 2 - KREATIVT FÖRETAGANDE MED MÅNGSIDIG ARBETSMARKNAD

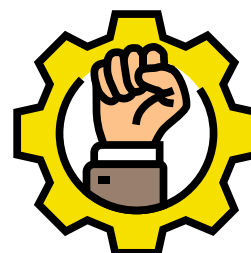
BESKRIVNING: Härnösand har ett näringsliv som växer och företag som utvecklas positivt. Klimatet för entreprenörskap är gott och innovationer uppmuntras. Nya jobb uppstår på en arbetsmarknad som är bred och inkluderande med goda arbetsvillkor. Ansvarstagande för miljö och hållbarhet präglar produktion, förädling och kommunikationer. Utveckling av infrastruktur ger stärkta förutsättningar på en regional och global arena och samverkan mellan kommunen och det civila samhället ger drivkraft åt lokal utveckling.

MÅTT	MÅL 2022	RESULTAT 2022	RESULTAT 2021	BASLINJE 2020	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BEDÖMNING
Antalet nystartade företag	140	155	138	133	117		●
Företags nöjdhet med kommunens myndighetsutövning	Index 80	Index 81	Index 89	Index 80	Index 78		●

BEDÖMNING: Målet bedöms uppfyllt.

De rekommendationer som infördes med anledning av covid-19 begränsade möjligheten till fysiska möten för information och stöd vid nyföretagande, stödet gavs under denna period i annan form, främst genom digitala mötesformer. När smittspridningen minskade och rekommendationerna togs bort återupptogs de fysiska träffarna i samverkan med Nyföretagarcentrum. Intresset för nyföretagande tycks ha ökat under året, och vid jämförelse med föregående år syns en ökning i antalet kontakter (+55%). Även andelen kvinnor som vill starta företag har ökat. Antalet nystartade företag under året når 155 stycken vilket är en ökning med 12 procent i jämförelse med 2021.

Företagares nöjdhet med kommunens myndighetsutövning följs genom SKRs nationella mätning Insikt. Mätningen omfattar företag som haft kontakt med kommunen som myndighetsutövare inom ex. tillstånds- och tillsynsärenden under året. Maxvärdet i mätningen är index 100, värden över 62 bedöms som godkänt, över 70 som högt och över 80 som mycket högt. Härnösand når för året totalindex 81. Sett till de olika

155

RESULTAT 2022

Antalet nystartade företag överskred målet på 140 med 15 fler.

delområden som ingår i mätningen ses vid tiden för årsredovisningen högst resultat inom områdena miljö och livsmedel (index 84 resp. 82), lägst resultat ses inom området mark (index 73). Samtliga resultat visar på hög eller mycket hög nöjdhet. Det slutliga resultatet för Insikt 2022 kommer att redovisas i sin helhet under april 2023.

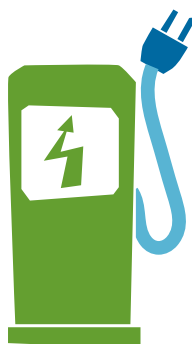
Med syfte att öka servicen och tillgängligheten gällande bygglov- och anmälningsärenden har en ny webb publicerats, webbplatsen nyttjas av både allmänhet och företagare. Internt inom kommunens verksamheter har samverkans stärkts med syfte att förbättra servicen gentemot kommunens företag och invånare.

I Årsplan 2022 har två resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, båda bedöms uppfyllda. Det övergripande målet bedöms därmed vara uppfyllt.

● MÅL 3 - LEDANDE MILJÖKOMMUN MED AKTIVT OMSTÄLLINGSARBETE

BESKRIVNING: All utveckling i Härnösand präglas av hållbarhet och ett gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan. Här utvecklas kunskapen som behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Med förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser är Härnösand en föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi.

MÅTT	MÅL 2022	RESULTAT 2022	RESULTAT 2021	BASLINJE 2020	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BEDÖMNING
Möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor	5.2	49%	46%	5.1	4.9	5.4	●
Utsläpp från transporter	Minskning	31.5%	41.7%	61.6%	83.4%		●
Placering i mätningen Sveriges miljöbästa kommun (inom kommungrupp)	Plats 15 eller högre	Plats 8	Plats 23	Plats 4	Plats 12		●

Plats 8

RESULTAT 2022

I rankingen "Sveriges miljöbästa kommun" placerar vi oss på plats 8 av 81 i kommungruppen "mindre städer".

BEDÖMNING: Målet bedöms uppfyllt.

I rankingen "Sveriges miljöbästa kommun" placerar sig Härnösands kommun på plats 8 i vår kommungrupp "mindre städer", i gruppen ingår totalt 81 städer. Resultatet baseras på ett långsiktigt och strategiskt arbete med miljö- och hållbarhetsfrågor, både i kommunens egen organisation och i de kommunala bolagen. För att bibehålla en hög placering krävs det att kommunen fortsätter ligga i framkant för att vara en ledande miljökommun. Av landets alla kommuner når Härnösand plats 45, en tydlig förbättring i jämförelse med föregående års placering (plats 76).

På vägen mot ett allt mer hållbart resande spelar möjligheten att resa kollektivt en viktig roll. Under 2022 har kollektivtrafiken i tätorten förbättras med nya linjer, utökad turtäthet och ett flertal nya hållplatser. Förändringarna kan antas påverka invånarnas möjlighet att nyttja kollektivtrafiken för resor positivt. Ett ökat resande kan ses, och sedan 2017 har kommunen ett ökat resande med cirka 24 procent. Under 2018 infördes ett subventionerat busskort till en kostnad av 50 kronor med obegränsade resor i hela

kommunen under en 30 dagar period. Härnösands kommun är den enda kommunen i länet som visar resandeökningar inom kollektivtrafiken.

Resultatet av Medborgarundersökningen 2021 visar att drygt varannan invånare i Härnösand (55%) tycker att det finns ganska bra, eller mycket bra möjligheter att nyttja kollektivtrafiken för sina vardagliga resor till ex. skola och arbete. Nöjdheten gällande möjligheten att nyttja kollektivtrafiken till fritidsaktiviteter når 38 procent. I jämförelse med föregående år har andelen positiva svar ökat med tre respektive fyra procentenheter.

Det långsiktiga arbetet att minska utsläppen från kommunens fordon har fortgått under året. Andelen körda kilometer med fossildrivna fordon har fortsatt att minska, minskningen når drygt 10 procentenheter jämfört med 2021.

De globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030, och kommunens viljeyttring att anpassa Härnösands kommun till framtidens klimat har beaktats i den översiktliga planeringen för mark och vatten. Planen är kommunens riktning och ramverk för hur framtidens Härnösand ska formas. Översiktsplan 2040 antogs av kommunfullmäktige vid sammanträdet i september.

En ny avfallsplan är antagen med fokus på en hållbar avfallshantering men också med särskilt fokus på att nedskräpningen i våra närmiljöer ska minska med syfte att invånare och besökare upplever Härnösand som rent, snyggt och tryggt.

I Årsplan 2022 har tre resultatuppsdrag kopplats till det övergripande målet, samtliga bedöms uppfyllda. Det övergripande målet bedöms därmed vara uppfyllt.

55%

RESULTAT 2022

Drygt varannan invånare i Härnösand tycker att det finns ganska bra, eller mycket bra möjligheter att nyttja kollektivtrafiken för sina vardagliga resor.

◆ MÅL 4 - KUNSKAPSSTADEN DÄR ALLA KAN VÄXA

BESKRIVNING: Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning och lärande och där det är naturligt att nyttja digitaliseringens möjligheter. Framgångsrik skolverksamhet på alla nivåer ger alla chansen att lyckas. Nya samarbeten, kunskapsutbyte och närhet till högre utbildning lägger en grund för dagens och morgondagens jobb och näringslivets kompetensbehov. Folkbildning och kulturella uttryck ger inspiration till nytänkande.

MÅTT	MÅL 2022	RESULTAT 2022	RESULTAT 2021	BASLINJE 2020	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BEDÖMNING
Andelen elever inom komvux med godkänt resultat inom gymnasiala kurser	84.0%	61.3%	73.4%	81.5%			■
Andel elever i åk. 9 som är behöriga till gymnasiet	84.0%	84.0%	85.5%	83.9%	79.2%	83.6%	●
Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildning inom fyra år	75.0%	79.4%	66.9%	74.8%	70.5%	82.4%	●
Andelen elever i grundskolans åk 3 som deltagit i alla delprov och som klarat alla delprov för ämnesprovet svenska och svenska som andra språk	72.0%	64.0%	-	-	69.0%	67.0%	■
Andelen studerande som slutför YH-utbildning med examen	70%	85%	67%				●

BEDÖMNING: Målet bedöms delvis uppfyllt.

Pandemin och de restriktioner som följde med anledning av covid-19 påverkade såväl möjligheten att genomföra nationella prov som möjligheten att bedriva viss utbildning i fysisk form. Under 2020 och 2021 genomfördes inga nationella prov i årskurs 3 med anledning av restriktionerna, mot bakgrund av detta saknas resultat för andelen elever som nått godkänt resultat i svenska och svenska som andra språk dessa år. Utfallet för 2022 visar ett lägre resultat än vid det senaste mättillfället (-5 procentenheter). Sett över tid (år 2010- år 2022) är utvecklingen inom området negativ men med viss variation mellan åren, högst resultat ses 2010 (77%) och lägst resultat 2022 (64%).

Av de elever som påbörjade sin gymnasieutbildning för fyra år sedan har drygt 79 procent nått examen eller studiebevis (om 2 500 poäng) inom fyra år. Resultatet varierar mellan åren och ingen tydlig trend kan utläsas för Härnösand. Målvärdet för året är uppnått.

Andelen elever inom komvux med godkänt resultat på gymnasiala kurser visar en sjunkande trend sedan 2020 och målvärdet för året är inte uppnått. Majoriteten av gymnasiala kurserna på komvux har bedrivits i form av distansutbildning och av externa utbildningsanordnare. Formen distansstudier är en studieform som ställer höga krav på eleverna gällande självdisciplin, ansvar och studieteknik, och studieformen passar inte alla. Pandemin har dock begränsat möjligheten att ta del av dessa kurser i annan studieform vilket kan antas ha haft viss negativ påverkan på måluppfyllnaden. Under året har några kurser börjat bedrivas i kommunens egen regi, vid årsskiftet är antalet elever i dessa kurser fortfarande låg varför jämförelser i måluppfyllnad mellan egen regi och externa utbildningsanordnare inte är möjlig.

Andelen studerande vid yrkeshögskoleutbildning som tar examen vid utbildningens slut har ökat under året och når 85 procent. Med syfte att öka andelen har ett flertal åtgärder identifierats och genomförts, och stödinsatser erbjuds till de studenter som inte håller utbildningens studietakt. Förändringarna väntas medföra att studenterna i högre grad får goda förutsättningar att fullfölja sina studier.

I Årsplan 2022 har fem resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, två bedöms inte uppfyllda och tre bedöms uppfyllda. Det övergripande målet bedöms därmed vara delvis uppfyllt.

Andelen studerande vid yrkeshögskoleutbildning som tar examen vid utbildningens slut har ökat under året med 18 procent.

ORGANISATIONSPERSPEKTIVET

● Nått målen ◆ Bättre än baslinjen ■ Sämre än baslinjen

Kommunövergripande mål	
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	■
Mål 6 - God service med gott bemötande	●
Mål 7 - Framtidens arbetsgivare	◆
Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi	●

■ MÅL 5 - JÄMSTÄLLD OCH SOLIDARISK VÄLFÄRD AV HÖG KVALITET

BESKRIVNING: Härnösands kommun erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där behoven styr och insatserna ges på lika villkor, oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete präglas av lyhördhet och respekt för den enskilde. Barnens bästa är i centrum för alla beslut.

MÅTT	MÅL 2022	RESULTAT 2022	RESULTAT 2021	BASLINJE 2020	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BEDÖMNING
Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende	85.0%	80.0%	-	83.0%	78.0%	79.0%	■
Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst	91.0%	80.0%	-	84.0%	87.0%	90.0%	■
Andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd	0.7%	0.9%	0.9%	1.1%	1.0%	1.2%	◆
Andelen deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd når egen försörjning	55%	75%	80%				●

BEDÖMNING: Målet bedöms inte uppfyllt.

Brukares nöjdhet med sitt särskilda boende och sin hemtjänst mäts genom brukarundersökningen. Som en följd av covid-19 genomfördes ingen mätning 2021 varför utfall för föregående år saknas. Nöjdheten med sitt särskilda boende visar en svagt nedåtgående trend såväl i riket som i länet, utfallen varierar dock något mellan åren. Högst nöjdhet i Härnösand uppmättes 2017 (87%), lägst nöjdhet kan ses 2019 (78%). Utfallet för Härnösand når 2022 över rikssnittet (77%) och tangerar nöjdheten i länet (80%), dock nås inte den uppsatta målnivån för året. (85%)

Brukares nöjdhet med sin hemtjänst visar en tydligt negativ trend sedan 2017. Nöjdheten har sjunkit med tio procentenheter, från 90 procent (2017) till 80 procent (2022). I undersökningen ses en minskning i årets resultat för såväl riket som länet, minskningen för Härnösand är dock tydligare än för riket och länet och motsvarar 4 procentenheter i jämförelse med föregående år.

80%

RESULTAT 2022

Andelen brukare som är nöjd med sitt särskilda boende i Härnösand når över rikssnittet (77%) och tangerar nöjdheten i länet, dock nås inte den uppsatta målnivån för året. (85%)

I Härnösand bedrivs ett aktivt arbete för att minska andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd. Under perioden 2015–2018 ökade andelen, men uppvisar därefter en minskande trend med viss variation mellan åren. Vid den senaste mätningen uppgår 0,9 procent av den vuxna befolkningen i Härnösand ekonomiskt bistånd som betecknas som långvarigt, denna nivå är tydligt under rikssnittet (1,3% av befolkningen) samt under snittet för länet (1,15%). Vid jämförelse med kommunerna i länet är det endast Ånge som uppvisar lägre nivå än Härnösand (0,68%).

Genom att erbjuda invånare som står utanför ordinarie arbetsmarknad olika former av insatser väntas möjligheten att nå egen försörjning öka. Under året har 188 personer avslutat sin arbetsmarknadsåtgärd, 75 procent av dessa personer har gått vidare till egen försörjning, varav 30 personer fått arbete och 20 personer har börjat studera. Den genomsnittliga tiden i arbetsmarknadsåtgärd för de som nått egen försörjning är närmare 20 månader. Genom att erbjuda arbetsmarknadsinsatser väntas fler kommuninvånare nå ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

I Årsplan 2022 har fyra resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, två av dessa bedöms inte uppfylla, två delvis uppfylla och ett uppfyllt. Det övergripande målet bedöms därmed inte vara uppfyllt.

Medborgarundersökningen omfattar totalt sju frågeställningar inom nöjdhet gällande bemötande och service och Härnösand överträffar rikssnittet i samtliga av dessa.

● MÅL 6 – GOD SERVICE MED GOTT BEMÖTANDE

BESKRIVNING: Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Ärenden handläggs skyndsamt och med hög kvalitet. Digitaliseringen är det självklara medlet för att utveckla tjänstekvalitet och effektivisera det interna arbetet. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyhördhet byggs det goda samhället.

MÅTT	MÅL 2022	RESULTAT 2022	RESULTAT 2021	BASLINJE 2020	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BEDÖMNING
Kommuninvånarnas upplevelse av bemötande och tillgänglighet	Index 57	88%	*	Index 55	Index 53	Index 56	●
Kommuninvånarens nöjdhet med kommunens myndighetsutövning	Index 78	Index 78	Index 78	Index 77	Index 77		●

* Utfall saknas för en av frågeställningarna inom området bemötande och tillgänglighet i Medborgarundersökningen 2021, därav anges inget utfall för aktuellt år.

BEDÖMNING: Målet bedöms uppfyllt.

Kommuninvånarnas nöjdhet gällande bemötande och tillgänglighet mäts genom Medborgarundersökningen. Resultatet visar att invånarna i Härnösand har en högre grad av nöjdhet med bemötande och tillgänglighet (88%) än snittet för riket (79%). Medborgarundersökningen omfattar totalt sju frågeställningar inom området och Härnösand överträffar rikssnittet i samtliga av dessa. Den största skillnaden mellan rikets resultat och Härnösand ses i frågan gällande upplevelsen av möjligheterna för invånare att delta aktivt i arbetet med utvecklingen av kommunen där skillnaden är närmare 20 procentenheter. (55,4% för Härnösand resp. 35,5% för riket).

Vid jämförelse med föregående års utfall av Medborgarundersökningen inom området bemötande, information och inflytande ses en ökning av nöjdheten inom samtliga sex frågeställningar där jämförelse mellan åren är möjlig. Medborgarnas upplevelse av bemötande vid kontakt med politiker når närmare 98 procent positiva svar vilket är att betrakta som ett mycket högt resultat. Utfallet är 11 procentenheter högre än snittet för riket (87%).

Privatpersoners nöjdhet med kommunens myndighetsutövning mäts genom SKRs mätning Insikt. I mätningen tillfrågas personer (företag exkluderat) som haft kontakt med kommunen under året i myndighetsärenden. (Nöjdheten hos företag redovisas under övergripande mål 2). Maxvärdet i mätningen är index 100, värden över 62 bedöms som godkänt, över 70 som högt och över 80 som mycket högt. Nöjdheten inom gruppen privatpersoner är hög (total index 78), högst nöjdhet ses inom myndighetsområdet livsmedel där årets resultat når index 88 vilket är ett mycket högt resultat. Lägst nöjdhet ses inom området miljö där nöjdheten visar en sjunkande trend men ändå når index 70. Med syfte att säkerställa korrekt rådgivning och myndighetsutövning har förvaltningsövergripande aktiviteter genomförts under året. Arbetet planeras att fortgå under 2023.

Servicecenter utgör tillsammans med kommunikationsavdelningen i hög omfattning kommunens ansikte ut till invånare genom kommunreceptionen och kommunikationen i sociala kanaler. Genom servicelöften och utvecklandet av servicecenter väntas upplevelsen av god service öka. Som ett led i att öka tillgänglighet och öka kommunens service via digitala tjänster har nya e-tjänster inom medborgarservice tagits fram under året.

Det pågår ett arbete med att ta fram nya, och förbättra befintliga metoder, modeller och verktyg inom ramen för digitala tjänster. Under året har införandet med resursplanering och rollfördelning påbörjats.

Tillsammans med Digitaliseringsrådet kraftsamlar Härnösand tillsammans med övriga kommuner i länet kring utformning av digitala tjänster. Inom ramen för arbetet utvecklas både befintliga och nya e-tjänster som medborgare och företag kan använda för att tillgodogöra sig den kommunala servicen.

I Årsplan 2022 har två resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, båda bedöms uppfyllda. Det övergripande målet bedöms därmed vara uppfyllt.

◆ MÅL 7 - FRAMTIDENS ARBETSGIVARE

BESKRIVNING: Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

98%

RESULTAT 2022

Medborgarnas upplevelse av bemötande vid kontakt med politiker når närmare 98 procent positiva svar vilket är att betrakta som ett mycket högt resultat. Utfallet är 11 procentenheter högre än snittet för riket (87%).

MÅTT	MÅL 2022	RESULTAT 2022	RESULTAT 2021	BASLINJE 2020	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BEDÖMNING
Hållbart medarbetar-engagemang, HME	Index 80 eller högre	Index 80	Index 81	Index 81	Index 79	Index 79	●
Frisktal, kommunen totalt		42.4%					

BEDÖMNING: Målet bedöms delvis uppfyllt.

Enkäten Hållbart medarbetarengagemang (HME) är framtagen av Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Enkäten består av sammanlagt nio frågeställningar i form av påståenden. Totalindexet Hållbart medarbetarengagemang (HME) utformas som ett medelvärde av samtliga nio frågeställningar som mäter förutsättningarna för medarbetarengagemang.

För andra året i rad ökar andelen anställda som besvarat medarbetarenkäten. Svarsfrekvensen för 2022 når 72 procent vilket är fem procentenheter högre i jämförelse med föregående år, och hela 13 procentenheter högre än 2020. (2021: 67%, 2020: 59%)

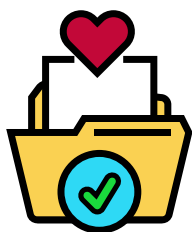
Årets resultat för HME når totalindex 80 vilket bedöms vara ett gott resultat. Endast mindre förändringar kan ses mellan åren. I jämförelse med föregående år ses en minskning med en enhet. Årets utfall indikerar att det finns goda förutsättningar för hållbart medarbetarengagemang.

Utveckling av kommunens chefs- och ledarutveckling har fortsatt under året utifrån den definierade strukturen för Kraftledningen. Kraftledningen syftar till att stärka och bidra till att organisationens chefer utvecklar sina förmågor och kompetenser att leda människor samt att bidra till långsiktigt hållbara chefer. Utbildningar erbjuds regelbundet inom kommunens HR-processer och med inriktning mot att utveckla ledarskapet. Kommunens chefsdagar och medarbetardagar utgör en del av Kraftledningen.

Inom området digital mognad har det inom ramen för förändringsarbetet VISA varit fokus på kompetensöverföring och samarbeten internt. Syftet med detta har varit att tillvara den kunskap och kompetens som finns och vidareutveckla denna för att implementera i hela kommunorganisationen. Förväntad effekt är att öka den digitala mognaden, att skapa kraft och driv i utvecklingsfrågor, att stärka den digitala transformationen samt genom detta skapa en organisation som står trygg i sin digitalisering.

Härnösands kommun övergick i och med Årsplan 2022 från att mäta sjukfrånvaro till att fokusera på frisktal i målstyrningen. Frisktal mäts genom andelen medarbetare med fem eller färre sjukdagar den senaste 12-månadersperioden. Frisktalet för Härnösands kommun når för året drygt 42 procent vilket betyder att strax över 4 av 10 anställda haft en sjukfrånvaro som uppgår till maximalt fem dagar under de senaste 12 månaderna. Med anledning av kommunens byte av personalsystem är det inte möjligt att avläsa kvalitetssäkrad statistik för tidigare år varför det inte är möjligt att bedöma om frisktalerna för kommunen har ökat eller minskat i relation till föregående år. Måluppfyllnaden kan därmed inte bedömas. Jämförbar statistik kommer att finnas tillgänglig för kommande år och då möjliggöra jämförelser mellan åren.

I Årsplan 2022 har två resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, ett av dessa kan inte bedömas medan det andra bedöms uppfyllt. Det övergripande målet bedöms därmed vara delvis uppfyllt.

72%

RESULTAT 2022

Andelen anställda som besvarat medarbetarenkäten når 72 procent vilket är fem procentenheter högre i jämförelse med föregående år.

● MÅL 8 - VÄLSKÖTT OCH STABIL EKONOMI

BESKRIVNING: I Härnösands kommun används resurser effektivt, ändamålsenligt och med långsiktighet. Uppsatta budgetmål uppnås och kommunens ekonomiska ställning är god. Långsiktiga och rätt genomförda investeringar och upphandlingar ger utveckling på kort och lång sikt. God analys och uppföljning samt respekt för miljömässig och social hållbarhet är en självklarhet.

MÅTT	MÅL 2022	RESULTAT 2022	RESULTAT 2021	BASLINJE 2020	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BEDÖMNING
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar	83%	105%	105%				●
Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning	2.00%	2.23%	0.30%	3.54%	0.20%	3.20%	●

BEDÖMNING: Målet bedöms uppfyllt.

I juni beslutade kommunfullmäktige om en 10-årig investeringsplan som ger goda förutsättningar för planering av investeringsbudget 2023 och framåt. En av de prioriterade processerna inom ekonomiområdet är investeringsprocessen, i det pågående arbetet ingår att utveckla processen genom att tydliggöra, effektivisera och skapa en samsyn om processens olika steg och roller inom hela organisationen.

Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar når 105 procent.

Med syfte att skapa goda förutsättningar för kommunen att även på sikt nå målet om välskött och stabil ekonomi har ett arbete att utvärdera och utveckla arbetssätt gällande det ekonomiska stödet till chefer inletts. Syftet med åtgärden är att öka kunskap och medvetande kring sin ekonomi och verksamhet, samt verksamhetens förväntade ekonomiska ställning. Under året har en kartläggning genomförts för att identifiera utvecklingsbehov inom området. Kartläggningen visar på ett behov av samverkan med andra stödfunktioner samt att de olika rollerna som finns inom organisationen behöver tydliggöras.

Resultatöverskott av skatter, stadsbidrag och utjämning når 2,23 procent vilket motsvarar 41,9 miljoner kronor.

I Årsplan 2022 har två resultatuppdrag kopplats till det övergripande målet, båda bedöms uppfyllda. Det övergripande målet bedöms därmed vara uppfyllt.

105%

RESULTAT 2022

Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar överstiger målet med 22 procentenheter.

Bedömning avseende god ekonomisk hushållning

För att kommunen ska bedömas ha uppnått god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppdrag. Ett resultatuppdrag bedöms uppnått om resultatet är bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån är uppnådd (helt uppfyllt). Vid bedömning av god ekonomisk hushållning har det resultatuppdrag vars måluppfyllelse inte kunnat bedömas räknats som ett ej uppfyllt resultatuppdrag.

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning för koncernen vägs utfallet på måluppfyllelsen för koncernbolagens ekonomiska mål enligt ägardirektiven in i bedömningen.

16 av kommunens 21 resultatuppdrag kopplade till verksamhet bedöms helt eller delvis uppfyllda. Fyra bedöms inte uppfyllda. Det saknas utfall i ett fall. De två resultatuppdrag som kopplats till det ekonomiska målet välskött och stabil ekonomi är båda uppfyllda. Kommunen

bedöms därmed ha god ekonomisk hushållning 2022, då de två finansiella resultatuppdragen är uppfyllda samt att 76 procent av övriga resultatuppdrag är helt eller delvis uppfyllda.

I skenet av att kommunen bedöms ha god ekonomisk hushållning, att bolagen har uppnått de ekonomiska mål som ägardirektiven anger samt att Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen uppnått sina ekonomiska mål bedöms även koncernen som helhet ha god ekonomisk hushållning 2022.

Resultat och ekonomisk ställning för den kommunala koncernen

Kommunkoncernens resultat har förbättrats sedan föregående år, samtliga koncernbolag uppvisar överskott och överträffar de mål som angivits i ägardirektiven.

Koncernens resultat

ÅRETS RESULTAT (MNKR)	2022	2021	2022 % av eget kapital	2021 % av eget kapital
Kommunen	41,9	4,8	9,8%	1,2%
HEMAB	27,1	28,4	7,2%	8,1%
AB Härnösandshus	11,1	11,9	3,7%	4,1%
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen	1,2	0,2	14,6%	2,9%
Invest i Härnösands AB	0,3	0,7	6,6%	15,6%
Total	81,6	46,0	8,6%	5,3%

Årets resultat för koncernen är ett överskott på 81,6 mnkr, vilket är signifikant högre än för fjolåret. Framst är det kommunen som förbättrar sitt resultat men även

räddningstjänsten uppvisar en resultatuppgång, resterande bolag ligger resultatmässigt i paritet med fjolåret.

Förändring av intäkter och kostnader

INTÄKTS- OCH KOSTNADSUTVECKLING 2022 (%)	Förändring mot föregående år
Verksamhetens intäkter	1,4%
Verksamhetens kostnader	1,9%

Koncernens intäkter ökar med 1,4 procent under året, vilket motsvarar 12,8 mnkr. Av denna intäktsökning är 18,9 mnkr hänförliga till den kommunala verksamheten, vilket innebär att koncernbolagens intäkter minskar med 6,1 mnkr jämfört med

föregående år. Här är det främst HEMAB-koncernen som rapporterar en minskad nettoomsättning, främst inom område elförsäljning.

På kostnadssidan noterar koncernen en 1,9-procentig ökning, motsvarande 49,1 mnkr. Kommunens

kostnadsökning för perioden är 45,5 mnkr vilket innebär att övriga koncernbolag har i princip oförändrad kostnadsutveckling jämfört med föregående år.

Investeringar

INVESTERINGAR (MNKR)	2022	2021
Nettoinvesteringar, mnkr	341,9	220,2
Avskrivningar, mnkr	155,5	159,4
Nettoinvesteringar/avskrivningar, %	219,9	138,1
Självfinansieringsgrad av årets investeringar, %	69,3	93,3

Koncernens totala nettoinvesteringar har ökat med 70 mnkr jämfört med föregående år. Måttet för självfinansieringsgrad av årets investeringar har minskat till

81,5 procent. Det innebär att koncernens resultat (81,6 mnkr) samt avskrivningar (155,5 mnkr) för året, är lägre än nettoinvesteringarna som gjorts under året.

Soliditet

SOLIDITET	2022	2021
Soliditet %	27,2%	26,9%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt %	10,6%	8,3%

Soliditetsmättet är ett mått på koncernens långfristiga betalningsförmåga och beräknas genom att dividera det egna kapitalet med de totala tillgångarna. Koncernens soliditet har förbättrats

sen föregående år till följd av ett starkt resultat (81,6 mnkr) för året, som ökar det egna kapitalet i förhållande till tillgångarna. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt har också den förbättras,

dels till följd av det ökade egna kapitalet men också på grund av den minskande ansvarsförbindelsen gällande pensioner.

Likviditet

LIKVIDITET	2022	2021
Kassalikviditet, %	67,3%	60,9%
Rörelsekapital, mnkr	-247,0	-247,6
Anläggningsskapital, mnkr	1197,0	1116,3

Koncernens kassalikviditet har förbättrats jämfört med föregående år, vilket är en följd av att omsättningstillgångarna (kassa, bank etc.) vid årets slut är 143,4 mnkr högre än föregående år vilket påverkar kassalikviditeten positivt. En kassalikviditet på 100 procent

skulle innebära att koncernens omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten är exakt lika stora som koncernens kortfristiga skulder.

Ökningen av anläggningsskapital innebär att det finns en högre grad

av anläggningstillgångar sett i förhållande till koncernens långfristiga skulder. Koncernen har alltså under året ökat sina anläggningstillgångar (mark, byggnader, tekniska inventarier) utan att samtidigt öka sin långfristiga beläning.

Låneskuld till kreditinstitut

LÅNESKULD	2022
Låneskuld, mnkr	1336,9
Andel som förfaller till betalning	
0-1 år	26,7%
1-3 år	68,4%
3-5 år	4,9%
5-10 år	0%

I koncernens låneskuld ingår, förutom de långfristiga skulderna till kreditinstitut också de 2,5 mnkr som klassificerats som en kortfristig del av långfristiga skulder i koncernens balansräkning. Koncernens totala

låneskuld har ökat med 29,5 mnkr från 2021. Inga större förändringar har skett gällande det totala kapitalförfallet utan huvuddelen av koncernens lån förfaller fortsatt till betalning inom de kommande tre åren.

Resultat och ekonomisk ställning kommunen

Kommunen uppvisar ett resultat motsvarande 2,23 procent av skatter och statsbidrag, vilket är 5,9 mnkr bättre än budgeterat resultat för perioden. Främst är det intäkterna för skatter och generella statsbidrag som ökar med 67,9 mnkr jämfört mot budget.

Kommunens resultat

ÅRETS RESULTAT	2022	2021
Årets resultat, mnkr	41,9	4,8
Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	2,2%	0,3%
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	31,9	14,0
Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	1,7%	0,8%

Kommunen uppvisar för året ett resultat på 41,9 mnkr, vilket är 5,9 mnkr högre än det budgeterade resultatet för perioden. 10,0 mnkr av dessa har bedömts som

jämförelsestörande, dvs. något som i enlighet med RKR R11 är viktigt att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. Den jämförelsestörande posten utgörs

av erhållen pensionskompensation från Regionen i samband med förlikning gällande tidigare verksamhetsövergångar.

Intäkts- och kostnadsutveckling

INTÄKTS- & KOSTNADSUTVECKLING 2020 (%)	Förändring mot fg. år
Verksamhetens intäkter	5,3%
Verksamhetens kostnader	2,1%
Skatteintäkter och generella statsbidrag	3,7%
Verksamhetens kostnad exkl. jämförelsestörande poster	1,0%

Kommunens verksamheter uppvisar för året en intäktsutveckling på 5,3 procent, vilket motsvarar en ökning på 18,9 mnkr. Av dessa utgörs 10,0 mnkr av den jämförelsestörande posten pensionskompensation från Regionen. Noterbart är att intäkter för taxor och avgifter ökar med 8,1 mnkr jämfört med pandemiåret 2021.

Verksamhetens kostnader uppvisar en ökning på 2,1 procent jämfört med

2021, vilket motsvarar 45,5 mnkr. Av dessa utgör personalrelaterade kostnader i form av löner, ersättningar och sociala avgifter den största ökningsposten. Undantaget personalkostnader kopplade till covid-19 år 2021 är ökningen 36,0 mnkr, inkluderat 2021 års redovisade kostnader för covid-19 är ökningen 27,5 mnkr. Kommunen har för verksamhetsåret 2022 inte heller begärt någon gottgörelse från

Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse, en gottgörelse som för 2021 sänkte kommunens pensionskostnader med 14,3 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 3,7 procent sedan 2021, vilket motsvarar 67,9 mnkr.

Nettokostnadsandel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

NETTOKOSTNADSANDEL AV SKATTEINTÄKTER, GENERELLA STATS BIDRAG & UTJÄMNING (%)	2022	2021
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	95,4	97,5
Avskrivningar	2,4	2,4
Nettokostnadsandel före finansnetto	97,8	99,9
Finansnetto	0,1	0,2
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	98,4	99,4
Jämförelsestörande engångsposter (netto)	-0,5	0,5
Nettokostnadsandel efter finansnetto	97,8	99,7

Verksamhetens nettokostnadsandel har sjunkit jämfört med föregående år. Det innebär att verksamheterna finansierar en lägre del av sina kostnader med skattemedel jämfört med 2021, alltså

att nämndernas intäkter för året täcker en större del av kostnadsmassan än föregående år, även justerat för jämförelsestörande poster.

Likviditet

LIKVIDITET	2022	2021
Kassalikviditet, %	89,7%	86,6%
Rörelsekapital, mnkr	-24,7	-36,8
Anläggningsskapital, mnkr	452,6	422,8

Kommunens likviditet har förbättrats något jämfört med föregående år, vilket är en följd av att de kortfristiga skulderna vid årets slut är 11,5 mnkr lägre än föregående år vilket påverkar kassalikviditeten positivt. En kassalikviditet på 100 procent skulle innebära att kommunens omsättningstillgångar exklusive lager

och pågående arbeten är exakt lika stora som kommunens kortfristiga skulder.

Att rörelsekapitalet förbättras visar även det på att differensen mellan omsättningstillgångarna och de kortfristiga skulderna minskar: från 36,8 mnkr föregående år till 24,7 mnkr för året.

Ökningen av anläggsskapital innebär att det finns en högre grad av anläggningstillgångar sett i förhållande till kommunens långfristiga skulder. Kommunen har alltså under året ökat sina anläggningstillgångar (mark, byggnader, tekniska inventarier) utan att samtidigt öka sin långfristiga belåning i samma utsträckning.

Soliditet

SOLIDITET	2022	2021
Soliditet %	36,6%	34,2%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt %	-12,9%	-19,0%

Soliditetsmättet är ett mått på kommunens långfristiga betalningsförmåga och beräknas genom att dividera det egna kapitalet med de totala tillgångarna. Kommunens soliditet har förbättrats

jämfört med föregående år, vilket beror på ett starkt resultat (41,9 mnkr) för året, som ökar det egna kapitalet. Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt är dock fortsatt negativ även om också

den förbättrats till följd av det ökade egna kapitalet, samt minskningen av ansvarsförbindelsen gällande pensioner.

Borgensåtagande & låneskuld

BORGENSÅTAGANDE (MNKR)	2022	2021
Borgen	1524,4	1404,6
Varav kommunala bolag	1504,5	1383,9
Varav övriga	19,9	20,7
Låneskuld kommunen*	202,8	209,5

*Detta är kommunens långfristiga låneskuld, till den totala låneskulden räknas även en kortfristig del vilket för 2022 och 2021 motsvarar 2,5 mnkr årligen.

Kommunens borgensåtagande gentemot de kommunala bolagen har under året ökat jämfört med föregående år, samtidigt som

lånebeloppet som kommunen borgar för utanför kommunen minskar i linje med vad som uttalar i kommunens finanspolicy.

Låneskulden har under året minskat med 6,7 mnkr till följd av amorteringar.

Utfall i förhållande till budget

TOTAL BUDGETAVVIKELSE (MNKR)	2022	2021
Avvikelse, årets resultat	5,9	-12,7

Budgetavvikelsen för året är positiv då kommunens resultat på 41,9 mnkr översteg budgeterat resultat på 36,0 mnkr. Intäkterna för skatter, generella

statsbidrag och utjämning överstiger årets budget med 67,9 mnkr, vilket får anses som den huvudsakliga orsaken till den positiva budgetavvikelsen.

Balanskravsresultat

Kommunen har sedan 2020 inget negativt ackumulerat balanskravsresultat att återställa.

BALANSKRAVSRESULTAT (MNKR)	2022	2021
= Årets resultat enligt resultaträkningen	41,9	4,8
- Samtliga realisationsvinster	-0,4	-2,1
· Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
· Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	41,5	2,7
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-3,9	0,0
· Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0
= Balanskravsresultat	37,6	2,7

Enligt kommunallagen har kommuner från och med år 2013 möjlighet att avsätta medel till resultatutjämningsreserv (RUR) om balanskravsresultatet överstiger:

1. En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller
2. Två procent av summan av skatteintäkter samt generella

statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller regionen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Härnösands kommun har tidigare år inte gjort några avsättningar till resultatutjämningsreserv.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 41,5 mnkr. Eftersom kommunen

har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, så behöver balanskravsresultatet uppgå till 2 procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Detta möjliggör en avsättning till resultatutjämningsreserv på 3,9 mnkr enligt ovanstående tabell.

Väsentliga personalförhållanden

PERSONALPOLITISK POLICY

Kommunfullmäktige antog vid sammanträdet i februari en reviderad personalpolitisk policy. Policyns utgångspunkter och grundläggande principer har kommunicerats och manifesterats på både chefsdagar och medarbetardagar under året där teman så som aktivt medarbetarskap och tillitsfull organisation har diskuterats. Policyns budskap har förtydligats i kommunens platsannonser och varit vägledande i arbetet med arbetsgivarvarumärket. Att premiera och fira goda prestationer i linje med policyns förväntan har genomförts på medarbetargala med syfte att skapa stolthet i anställningen, dela glädje och stärka medarbetarskapet. Policyn behöver genomsyra alla beslut och processer för att förverkligas över tid.

SAMVERKANSAVTAL

Förhandlingarna kring samverkansavtalet kunde inte uppnå ett likalydande avtal med samtliga 17 fackliga organisationer under våren

varför förhandlingarna avslutades i oenighet. Den långsiktiga ambitionen att nå ett samverkansavtal kvarstår dock. Arbetet att utbilda i Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet (MBL) samt arbeta för att tydliggöra rutiner för den fackliga tiden fortgår vilket bedöms viktigt för att utveckla ett gott och konstruktivt samverkans klimat för de fackliga organisationerna och kommunen som arbetsgivare.

HELTIDSORGANISATION

Arbetet att i kommunen ställa om från deltidorganisation till heltidsorganisation har under 2022 fortsatt i projektform. Skolförvaltningen och samhällsförvaltningen har påbörjat sitt arbete med att erbjuda alla anställda en heltidsanställning, och därmed utveckla nya arbetssätt för att hantera över- och underkapacitet. Socialförvaltningen arbetar vidare med att växla timanställda mot tillsvidareanställda och under hösten 2022 minskade nyttjandet av

timanställda. Projektet avslutades i december. Arbetet fortsätter inom förvaltningarna och utvecklingen följs av styrgruppen kvartalsvis även framåt.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Förvaltningsspecifika kompetensförsörjningsplaner har upprättats i förvaltningarna och aggregerats till en kommungemensam bild av behovet av kompetensförsörjande aktiviteter. Tydligt är att arbetet med kompetensförsörjning har utvecklats positivt, men en högre träffsäkerhet krävs för att hitta kompetensgap och trygga kompetensförsörjningen framåt. En utgångspunkt är att arbeta lika aktivt med att attrahera och rekrytera kompetens som att utveckla och behålla kompetens, detta samtidigt som nya arbetssätt och ny teknik växlas in där det är möjligt.

SYSTEMATISKT

ARBETSMILJÖARBETE OCH HÄLSA

Under 2022 har kommunens

arbetsmiljöpolicy reviderats med fokus på att i högre utsträckning vara i linje med den personalpolitiska policyns ambitioner. Sammanfattningsvis förtydligas det främjande och förebyggande arbetet, att arbetsmiljöarbetet ska vara en naturlig del av verksamhetsplaneringen, årlig och löpande uppföljning samt nolltolerans mot hot och våld i arbetet. Kommunen har också under året upphandlat en ny företagshälsovård som är en uttalad partner i att gå från ett reaktivt till ett proaktivt arbete med hälsa och arbetsmiljö. Samarbetet kommer innebära tydligare och mer riktade insatser för ökad hälsa och god arbetsmiljö på individ, grupp och organisationsnivå samt förutspåa effekter i form av lägre sjukfrånvaro och högre frisknärvaro.

KOMMUNENS HELÄGDA BOLAG

Gemensamt för kommunens helägda bolag är att de värnar medarbetarnas hälsa och på olika sätt arbetar förebyggande med att

minska ohälsa och olycksfall. Att stimulera till friskvård genom att tillhandahålla friskvårdstimme och/eller friskvårdsbidrag återkommer i bolagens exempel på förebyggande åtgärder, här sticker Räddningstjänsten ut genom att möjliggöra en timme fysisk aktivitet per arbetsplats. HEMAB fångar orsaker till korttidsfrånvaro genom hälsosamtal för att minska risken för ohälsa och därmed öka frisknärvaron.

Flera av bolagen har under året, både kvalitativt och kvantitativt, undersökt medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljö och hälsoläge.

Generellt pekar resultaten på att de anställda i hög utsträckning trivs bra i arbetet. Exempel på insatser som genomförts är att HEMAB arbetat med handlingsplan och åtgärder i samverkan med skyddsombud och de fackliga organisationerna, och Technichus exemplifierar ett arbetssätt där arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal är forum där arbetsmiljö och utveckling kontinuerligt diskuteras.

Gällande rekrytering nämner bolagen en situation där de behöver arbeta med en pågående generationsväxling. Generellt beskriver de en takt som de just nu hanterar utan konsekvenser för verksamheten, och pensionsavgångar hanteras genom dialog och god framförhållning i planeringen av återbesättning. Räddningstjänsten belyser dock en mer kritisk situation där rekryteringsbehovet av brandmän är konstant och att det finns en utmaning i att behålla befintlig personal.

Utbildningar och den kompetensutveckling som skett har genomförts både digitalt men också i form av platsförlagda utbildningar. Företagen erbjuder löpande kompetensutveckling både informell och formell för sin personal. HEMAB har även genomfört en utbildningsinsats, Att leda utan att vara chef, som bedöms ha varit lärorik.

ANTAL ÅRSARBETARE	Månads- avlönade 2022	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2021	Varav kvinnor (%)	Månads- avlönade 2020	Varav kvinnor (%)
Arbetslivsförvaltningen	255	54	296	55	241	53
Kommunstyrelseförvaltningen	161	68	154	63	220	71
Samhällsförvaltningen	135	63	132	62	72	48
Skolförvaltningen	840	74	866	75	860	75
Socialförvaltningen	954	72	882	74	821	76
Kommunen totalt	2344	70	2 329	71	2 214	71
AB Härnösandshus	32,5	38	32	32	31	32
Härnösands Energi och Miljö AB	141	28	135	28	136	23
Räddningstjänsten i Höga kus- ten-Ådalen	66	19	69	13	67	15
Invest i Härnösand AB (Tech- nichus i Mittsverige AB)	14	64	13	64	13	62
Koncernen totalt	2598		2578		2461	

I månadsavlönade ingår både tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda med månadslön. Antalet anställda årsarbetare enligt faktisk sysselsättningsgrad.

ANTAL ANSTÄLLDA	Tillsvidareanställda 2022	Tillsvidareanställda 2021	Tillsvidareanställda 2020
Arbetslivsförvaltningen	89	88	75
Kommunstyrelseförvaltningen	144	140	201
Samhällsförvaltningen	130	129	70
Skolförvaltningen	782	729	717
Socialförvaltningen	917	800	751
Kommunen totalt	2062	1886	1814
AB Härnösandshus	33	32	31
Härnösands Energi och Miljö AB	136	132	135
Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen	66	69	67
Invest i Härnösand AB (Technichus i Mittsverige AB)	14	14	14
Koncern totalt	2311	2133	2061

TILLSVIDAREANSTÄLLDA OCH MÅNADSAVLÖNADE ÅRSARBETARE

Kommunen har ökat antalet tillsvidareanställda med omkring 175 personer till 2062 personer. Drygt 70 procent av de tillsvidareanställda är kvinnor vilket är på jämförbar nivå med tidigare år. Det är endast mindre förändring i antal årsarbetare, månadsavlönade, totalt i kommunen. Generellt kan antas att kommunen har en större andel tillsvidareanställda i antalet årsarbetare, månadsavlönade, jämfört med tidigare år.

Antalet tillsvidareanställda inom skolnämndens verksamhet har ökat med ca 50 personer, vilket motsvarar en ökning med ca 7 procent. Den ökade bemanningen beror på att elevantalet ökade i jämförelse med det prognostiserade elevantalet.

Antalet årsarbetare, månadsavlönade, har minskat något, motsvarande ca 3 procent.

Inom socialnämndens verksamhet har antalet tillsvidareanställda ökat med ca 117 personer, vilket motsvarar en ökning om ca 15 procent. Bakgrunden till det kan bland annat förklaras med att det är en medveten strategi att växla timanställda till tillsvidareanställda då det finns fördelar med att bemanna grundorganisationen med tillsvidareanställda istället för tillfälligt anställda. Antal årsarbetare, månadsavlönade, har ökat med ca 8 procent.

Antalet årsarbetare, månadsavlönade, inom arbetslivsnämndens verksamhet har minskat. I årsarbetare, månadsavlönade, inom

arbetslivsförvaltningen ingår även anställningar inom ramen för Bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser (BEA)*. År 2022 är antalet årsarbetare, månadsavlönade, inom BEA ca 150 st, vilket är en minskning med drygt 20 procent. Då antalet tillsvidareanställda inte har förändrats nämnvärt så antas minskningen främst kunna härledas till färre årsarbetare inom BEA-avtalet.

*BEA är ett avtal för arbetsmarknadspolitiska insatser. Syftet med en anställning enligt avtalet är att stärka arbetstagarens möjligheter att få en reguljär anställning som efterfrågas på arbetsmarknaden. Avtalet reglerar bland annat de anställningsvillkor som gäller för arbetstagare som omfattas av avtalet.

SJUKFRÅNVARO I PROCENT AV ORDINARIE ARBETSTID	Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	Andel sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro	Sjukfrånvaron för kvinnor	Sjukfrånvaron för män	Sjukfrånvaron i åldrarna 29 eller yngre	Sjukfrånvaron i åldrarna 30-49	Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre
Arbetslivsförvaltningen	5,9	29,1	5,5	6,4	4,5	6,6	5,6
Kommunstyrelseförvaltningen	2,2	17,8	2,7	1,1	*	2,2	2,3
Samhällsförvaltningen	5,8	31,8	5,5	6,2	6,0	5,1	6,2
Skolförvaltningen	6,8	37,8	7,5	4,7	5,6	7,0	6,9
Socialförvaltningen	9,3	28,7	10,1	7,2	9,6	8,4	10,0
Kommunen totalt	7,3	31,7	8,0	5,8	7,6	7,0	7,6
AB Härnösandshus	4,6%	23,9	*	5,1	*	5,7	3,8
Härnösands Energi och Miljö AB	4,9	41,1	2,9	5,5	2,5	4,2	6,7
Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen	6,9	39,1	12,7	5,8	4,4	7,0	8,2
Invest i Härnösands AB (Technichus i Mittsverige AB)	8,4	46,2	9,9	5,8	*	8,7	9,1

* För litet antal personer för att utfall ska kunna redovisas.

SJUKFRÅNVARO

Mot bakgrund av byte av löne- och personalsystem under hösten 2021 så redovisades endast sjukfrånvaro för perioden januari-september 2021 i förra årets årsredovisning. Det innebär att det i år är svårt att göra relevanta jämförelser mellan åren. Det kan här även noteras att sjukfrånvaron för 2021 januari-september respektive för år 2022 är hämtade ur två olika interna system.

Med reservation för detta så kan endast ett visst resonemang göras kring tillgänglig statistik.

Den totala sjukfrånvaron under året är 7,3 procent, vilket är ungefär samma nivå som år 2020 (7,6%). Den totala sjukfrånvaro har ökat samtidigt som andelen sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer har minskat avsevärt vilket skulle kunna innebära att den kortare sjukfrånvaron ökat. För

gruppen åldrarna 29 år eller yngre ser det ut som att sjukfrånvaron har ökat. Övriga grupper har mindre förändringar mellan åren. Som referens i resonemanget kan nämnas att den totala sjukfrånvaron för perioden januari-september 2022 är 7,6 procent, vilket är en ökning med 1,7 procentenheter i jämförelse med samma period förra året. Sammantaget kan det antas att den totala sjukfrånvaron är högre 2022 jämfört med föregående år.

FRISKTAL	2022
Kommunen, %	42

FRISKTAL

Med frisktal avses andelen medarbetare med fem eller färre sjukdagar den senaste 12-månadersperioden. Frisktal kan ses som ett komplement till sjukfrånvarostatistik då en organisation kan ha höga frisktal samtidigt som den har höga sjuktal,

detta kan inträffa om en stor andel av de anställda har högst fem sjukdagar samtidigt som en liten andel av de anställda har mycket hög sjukfrånvaro. Det är första året som kommunen mäter frisktal enligt den här definitionen, därför saknas jämförbara uppgifter från tidigare år. Mot bakgrund av tillgänglig

statistik är det inte möjligt att avgöra hur utvecklingen för frisktalet ser ut i jämförelse med tidigare år, utvecklingen kommer dock att kunna följas fortsättningsvis. Det kan noteras att åldersgruppen 30-49 år har ett lägre frisktal (38%) än gruppen 29 år och yngre (44%) samt gruppen 50 år och äldre (47%).

Förväntad utveckling

Den makroekonomiska prognosen från SKR visar att fler räntehöjningar är att vänta. Toppnivåerna antas inträffa under 2023 följt av en långsam återgång under inledningen av 2024. Under 2023 spås inflationen sjunka, bland annat till följd av minskade energipriser. SKR menar dock att den sjunkande inflationen inte är liktydigt med sjunkande priser, utan att bestående höga prisnivåer kommer att medföra en varaktig urholkning av reallöneinkomsterna. Återhämtningen bedöms gå långsamt och de närmsta två åren kommer att innebära stora ekonomiska utmaningar för offentlig sektor.

Kommunkoncernen och näringslivet kommer bland annat att behöva hantera generella kostnadsökningar, kompetens- och materialbrist och logistikutmaningar. Världslägets påverkan på material- och maskinkostnader är av stor vikt för kommande investeringsprojekt i kommunkoncernen. Det gäller att samtidigt hålla ögonen på de omvärldsfaktorer som varit kända sedan tidigare; bland annat den demografiska utvecklingen. Behovet av både långsiktighet och flexibilitet i planering är stort och ställer höga krav på styrning och ledning.

De samhällsekonomiska prognoserna vägs i någon mån upp av det intresse som uppvisas för investeringar och etableringar i Västernorrland. Samverkan mellan kommuner i länet

kommer att fortgå i syfte att attrahera nya etableringar och utveckla gemensamma arbetssätt, bland annat i form av elintensiva industrier till Torsboda och upplåtelse av ny industrimark i Antjärn. Under våren skrevs ett markanvisningsavtal med Rasta Sverige angående en etablering av serviceanläggning vid Höga Kusten-brons södra fäste. Regeringen har givit klartecken till nybyggnationen av ett nytt arkiv i Härnösand, ett arkiv som kommer att bli norra Europas största och mest moderna. Vidare har regeringen beslutat omlokalisera minst 70 arbetstillfällen till Härnösand. De verk och myndigheter som berörs är Skolverket, Socialstyrelsen, Kammarkollegiet, SIDA och Skatteverket. Byggnationen av ett nytt hotell startade i december och överlåtelse av Simhallens verksamhet genomfördes från och med den 1 januari 2023. Sammantaget väntas detta bidra till en positiv lokal och regional utveckling.

Påbörjade utvecklingsarbeten bedöms kunna fortgå under 2024 trots att det ekonomiska läget försämras.

Befintlig verksamhet kommer att spetsas och här spelar samverkan och samarbeten med andra aktörer en betydande roll. De gemensamma kliv som tas tillsammans med Digitaliseringsrådet och Regionen väntas skapa hög grad av värde och nytta för såväl organisationen som

för medborgarna. Förstudien kring utvecklingen av Fritisbåtsmuséet väntas spela en strategisk roll för utvecklingen framåt, då små och medelstora företag ges möjligheter att skapa kompletterande verksamheter till muséet. Detta kan också kopplas till arbetet med platsvarumärket och dess betydelse för invånarnas ökade stolthet.

Flera ny- och ombyggnadsprojekt är igång och kommer att fortlöpa under 2023. För Härnösandshus vidkommande ska exempelvis LSS-boendet i Gånsviksdalen och gruppboendet på Saltvik färdigställas. Tillgängligheten i Norrdans lokaler kommer att förbättras och beredskap finns för att påbörja byggnation av ny idrottshall. HEMAB vidareutvecklar klimatlösningar genom investeringar i fler solceller, förädling av matavfallshantering och biogödsel och utbyggnad av reningsverk på Kattastrand för att nämna några exempel. För att möjliggöra framtida bostadsområden utarbetas förslag om inköp av mark på Kronholmen genom Invest.

Den utvecklingsinsatser och de utmaningar som kommunen står inför under 2023 och framåt är stora och tarvar ett gediget planeringsarbete inom flertalet av kommunkoncernens verksamheter.

02

Finansiella rapporter

Kommunens och koncernens finansiella rapporter återger det ekonomiska resultatet ställt i förhållande till sin omvärld. Detta innebär att de interna transaktioner som sker inom respektive enhet har eliminerats. För kommunens del innebär detta transaktioner mellan nämnder, och för koncernens del försäljning mellan koncernbolagen.

RESULTATRÄKNING

-

BALANSRÄKNING

KASSAFLÖDESANALYS

-

Resultaträkning

(MNKR)		Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Verksamhetens intäkter	Not 3	378,1	359,2	952,2	939,4
Verksamhetens kostnader	Not 4	-2 173,1	-2 127,6	-2 583,3	-2 534,2
Avskrivningar	Not 5	-45,1	-42,9	-155,5	-159,4
Verksamhetens nettokostnad		-1 840,1	-1 811,3	-1 786,6	-1 754,2
Skatteintäkter	Not 6	1 294,0	1 218,6	1 294,0	1 218,6
Generella statsbidrag och utjämning	Not 7	587,0	594,5	587,0	594,5
Verksamhetens resultat		40,9	1,8	94,5	58,9
Finansiella intäkter	Not 8	7,4	6,3	4,0	1,2
Finansiella kostnader	Not 9	-6,4	-3,3	-16,9	-14,1
Resultat efter finansiella poster		41,9	4,8	81,6	46,0
Extraordinära poster	Not 10	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		41,9	4,8	81,6	46,0

Balansräkning

(MNKR)		Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021	
TILLGÅNGAR						
<i>Anläggningstillgångar</i>						
	Immateriella anläggningstillgångar	Not 11	2,9	2,2	2,9	2,2
	Materiella anläggningstillgångar					
	Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 12	621,1	582,7	2 699,3	2 577,1
	Maskiner och inventarier	Not 13	53,0	50,8	190,9	183,1
	Övriga materiella anläggningstillgångar	Not 14	0,0	0,0	0,0	0,0
	Finansiella anläggningstillgångar	Not 15	195,5	194,7	37,0	37,0
	Summa anläggningstillgångar		872,5	830,4	2 930,1	2 799,4
	<i>Bidrag till infrastruktur</i>		0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Omsättningstillgångar</i>						
	Förråd m.m.	Not 16	8,6	7,9	19,7	15,1
	Fordringar	Not 17	223,6	179,8	381,6	252,8
	Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
	Kassa och bank	Not 18	65,2	109,1	166,6	156,5
	Summa omsättningstillgångar		297,4	296,8	567,8	424,4
	Summa tillgångar		1 169,9	1 127,2	3 498,0	3 223,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
<i>Eget kapital</i>						
	Periodens resultat	Not 19	41,9	4,8	81,6	46,0
	Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
	Övrigt eget kapital		385,9	381,1	868,5	822,7
	Summa eget kapital		427,9	385,9	950,1	868,7
<i>Avsättningar</i>						
	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 20	185,5	167,8	193,9	177,4
	Andra avsättningar	Not 21	0,2	0,2	147,7	136,8
	Summa avsättningar		185,7	168,0	341,6	314,2
<i>Skulder</i>						
	Långfristiga skulder	Not 22	234,2	239,6	1 391,6	1 368,9
	Kortfristiga skulder	Not 23	322,1	333,6	814,8	672,0
	Summa skulder		556,3	573,2	2 206,3	2 040,9
	Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 169,9	1 127,1	3 498,0	3 223,8
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER						
	Panter och därmed jämförliga säkerheter	Not 24	1 524,4	1 404,6	19,9	20,7
<i>Ansvarsförbindelser</i>						
	Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Not 25	578,7	600,3	578,7	600,3
	Övriga ansvarsförbindelser	Not 26	5,0	8,5	5,0	8,7
	Summa panter och ansvarsförbindelser		2 108,1	2 013,4	603,6	629,7

Kassaflödesanalys

(MNKR)		Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
DEN LÖPANDE KASSAFLÖDESANALYSEN					
Årets resultat		41,9	4,8	81,6	46,0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	Not 28	65,9	65,3	168,1	227,1
Övriga likviditetspåverkande poster	Not 29	-6,4	-8,1	-18,0	-15,8
Poster som redovisas i annan sektion		0,2	0,7	0,2	0,7
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		101,7	62,7	231,9	257,3
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-43,8	-10,7	-128,8	-21,0
Ökning/minskning av förråd och varulager		0,7	1,9	4,6	2,8
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-11,5	-10,8	143,1	-18,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		47,1	43,1	250,7	220,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-1,0	-2,2	-1,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-85,3	-45,0	-294,3	-227,1
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	-1,9	0,2
Erhållna investeringsbidrag		3,3	1,6	3,3	1,6
Investering i kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	-4,2
Försäljning av kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	2,6
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	-0,5
Avyttring av finansiella tillgångar	Not 30	0,0	0,0	0,0	0,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-83,0	-45,6	-293,9	-226,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		0,0	50,0	175,0	357,9
Amortering av skulder för finansiell leasing		0,0	0,0	-5,6	0,0
Amortering av långfristiga skulder		-8,0	-50,5	-116,1	-368,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-8,0	-0,5	53,3	-10,7
Årets kassaflöde		-43,9	-3,0	10,1	-16,6
Likvida medel vid årets början		109,1	112,8	156,5	173,1
Likvida medel vid årets slut		65,2	109,1	166,6	156,5

03

Noter

NOT 1 Redovisningsprinciper

Lagstiftning och normgivning

Härnösands kommun har i enlighet med lagen för kommunal bokföring LKBR (2018:597) och Rådet för kommunal redovisning (RKR) upprättat årsredovisningen om inget annat anges.

Värdering

Härnösands kommun tillämpar försiktighetsprincipen vilket innebär att värdering i räkenskaperna ska göras med rimlig försiktighet. Förfaller en osäkerhet vid en värdering ska kommunen välja en lägre värdering av tillgångar och en högre värdering av skulder.

Anläggningstillgångar

Kommunen tillämpar RKR R4 vid klassificering av materiella anläggningstillgångar. Det innebär att tillgångarna måste vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, bedömas ha en nyttjandeperiod om minst tre år samt överstiga värdet om ett helt prisbasbelopp. Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde i balansräkningen efter avdrag för planenliga avskrivningar. Undantaget för planenliga avskrivningar är mark, konst och pågående arbeten. Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter tas från och med 2010 upp som en långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningstider har fram till 2009 baserats på SKR:s förslag, sedan 2010 skrivs kommunens anläggningstillgångar av efter nyttjandeperioden. Det har inte

genomförts någon anpassning av avskrivningstiderna mellan företagen i de sammanställda räkenskaperna. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången tas i bruk. Bedömning av nyttjandeperiod sker i samråd av personal med teknisk kompetens inom aktuellt område tillsammans med ekonomiavdelningen. Komponentavskrivningar görs på nya investeringar som har ett värde över 1 mnkr.

Fram till och med 2009 tillämpas huvudsakligen följande ekonomiska livslängder:

- Fastigheter och anläggningar 20, 33 och 50 år
- Maskiner och inventarier 5-10 år
- Energidistributionsanläggningar 25 år
- VA-anläggningar 10, 20 och 33 år

Från och med 2010 tillämpas huvudsakligen följande nyttjandetider för investeringar som är gjorda 2010 och senare:

- Fritidsanläggningar 10-60 år
- Fastigheter och anläggningar 10-60 år
- Parker 15-25 år
- Gat- och belysningsanläggning 25-60 år
- Maskiner och inventarier 3-10 år

Vid klassificering av immateriella anläggningstillgångar tillämpar kommunen RKR R3 vilket innebär att tillgången är identifierbar icke-monetär och utan fysisk form samt förväntas ge upphov till framtida ekonomiska fördelar. Vidare behöver den vara identifierbar, d v s avskiljbar

och ha uppkommit ur avtalsenliga grunder eller andra juridiska grunder. Avskrivningstiderna ska avspeglar hur tillgångarnas värde succesivt förbrukas, vilket ofta sammanfaller med löptiden på avtalen.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

En avsättning redovisas i balansräkningen i fallet att det föreligger en legal förpliktelse som är säker eller sannolik till sin förekomst men oviss till belopp eller infriandet av tidpunkt. Ansvarsförbindelser redovisas i det fall då en förpliktelse som härrör från inträffade händelser har en mer osäker natur och inte uppfyller kraven för skuld eller avsättning.

Finansiella tillgångar och skulder

En finansiell tillgång och en finansiell skuld redovisas i balansräkningen när kommunen blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor. Tillgångarna klassificeras som antingen anläggningstillgångar eller omsättningstillgångar beroende på syftet med innehavet. Ska tillgången brukas och innehas stadigvarande klassificeras den som en anläggningstillgång varav det omvända genererar en omsättningstillgång. De finansiella skulderna klassificeras som antingen en långfristig eller kortfristig skuld varav allt klassificeras som långfristigt utom i det fall den finansiella skulden förfaller till betalning inom tolv månader räknat från balansdagen eller förväntas bli betald inom det normala förloppet av kommunens verksamhetscykel.

Leasing

Från och med 2004 har all leasing redovisats i en tilläggsupplysning, från och med 2019 redovisas den i en not och ingår inte längre i ansvarsförbindelsen. Alla leasingavtal i kommunen har klassificerats som operationell leasing. I takt med att normering utvecklats och kompletterats kommer kommunen att ompröva sin tolkning av RKR R5.

Extraordinära poster

Vid klassificering av extraordinära poster följer kommunen lagkrav och rekommendationer enligt 5 kap. 5 § LKBR samt RKR R11. Poster måste uppgå till ett väsentligt belopp, den ekonomiska händelsen får inte förväntas inträffa regelbundet samt att den måste sakna ett samband med kommunens normala verksamhet.

Jämförelsestörande poster

För att klassificera en ekonomisk händelse som en jämförelsestörande post följer kommunen RKR R11. Ramverket som ger upphov till en bedömning är att den ekonomiska händelsen inte är extraordinär men är viktig att uppmärksamma. Kommunen tillämpar en eventuell prövning i de fall då beloppet i all väsentlighet framgår som jämförelsestörande mellan åren.

Intäkter

Intäkter som är hänförliga till räkenskapsåret bokförs oavsett tidpunkten för betalningen. SKR:s senaste prognos på skatteavräkningen ligger till grund för beräkning och periodisering av årets skatteintäkt i enighet med RKR R2. Förutbetalda intäkter och övriga intäkter på balansräkningens skuldsida avses att periodiseras på nästkommande år om

inget annat framgår av bokslutsbilaga. Investeringsbidrag intäktsförs enligt redovisningsprincipen för anläggningstillgångar. Kommunen tillämpar en strikt tolkning gällande hanteringen av de generella statsbidragen.

Sammanställda räkenskaper

I enighet med RKR R16 omfattar de sammanställda räkenskaperna kommunen, företaget och kommunalförbundet där kommunen har ett väsentligt inflytande och där företaget eller förbundet har en väsentlig betydelse för kommunen. Proportionell konsolidering tillämpas. Undantaget är alla organisationer som inte nämns i tilläggsupplysningarna. Av flera skäl har kommunen valt att tillsvidare undanta Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse från de sammanställda räkenskaperna då det råder en oenighet i om och hur en pensionsstiftelse eventuellt ska konsolideras för att ge en rättvisande bild. Kommunen kommer ompröva sin hållning efter att RKR gjort sitt ställningstagande under 2023.

Nedskrivningar

Om det vid balansdagen framgår att en materiell anläggningstillgångs verkliga värde är lägre än vad som följer av LKBR (1-3§§) ska tillgångens skrivas ned om värdeminskningen anses vara bestående enligt RKR R6 vilken är applicerbar på kommunal verksamhet som regleras av självkostnadsprincipen. I det fall de materiella anläggningstillgångarna används i verksamhetsgrenar som inte omfattas av självkostnadsprincipen med laga stöd tillämpas 27 kap. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3). Eventuella nedskrivningar för

finansiella anläggningstillgångar hanteras enligt RKR R7.

Pensionskostnader och pensionsskuld

Kommunen följer RKR 10 sedan 2019 och beräkningarna för pensionskulden bygger på den modell som anvisas i senaste RIPS.

Internredovisningsprinciper

Intäkter och kostnaderna i driftredovisningen speglar varje nämnds individuella ekonomiska relation till omvärlden. Därav saknas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningskostnader. Fin int/kost finns i viss mån i driften (räntekostnader) men elimineras bort på justeringsrad på samma sätt som avskrivningarna samt extraordinära kostnader i driftsredovisningen jämfört mot resultaträkningen. Omvänt förhållande gäller interndebiteringar som enbart upptas i driftsredovisningen men ej är föremål för kommunens resultaträkning.

Investeringsredovisningen utgörs av kommunexterna utgifter och i vissa fall löneutgift inkluderat sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade utgifter.

NOT 2 Uppskattningar & bedömningar

Jämförelsestörande poster

Kommunkoncernen har under räkenskapsåret 2022 upptagit jämförelsestörande post för mottagen pensionskompensation från Regionen till ett belopp av 10 mnkr. Inga jämförelsestörande poster för covid-19 har upptagits för året utan återfinns endast i 2021 års årsredovisning.

NOT 3 Verksamhetens intäkter

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Försäljningsintäkter	19,8	18,5	554,8	546,7
Taxor och avgifter	50,0	41,9	50,0	41,9
Hyror och arrenden	36,6	34,7	36,6	34,7
Bidrag från staten	198,5	190,0	199,6	190,0
Bidrag från staten, Covid-19	0,0	15,7	0,0	15,7
Bidrag övriga	29,4	24,8	61,8	52,7
Försäljning verksamhet	33,1	31,4	33,1	31,4
Engångshändelse pensionskompensation	10,0	0,0	10,0	0,0
Intäkter från exploateringsverksamhet	0,3	2,1	0,3	2,1
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,2	0,0	0,2	0,0
Realisationsvinst försäljning fastighet	0,0	0,0	0,0	24,0
Övrigt	0,2	0,1	0,5	0,2
Summa verksamhetens intäkter	378,1	359,2	946,8	939,4

NOT 4 Verksamhetens kostnader

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Lämnade bidrag	-67,7	-64,4	-67,7	-64,4
Lämnade bidrag, Covid-19	0,0	-2,5	0,0	-2,5
Entreprenader och köp av verksamhet	-299,7	-296,4	-299,7	-296,4
Entreprenader och köp av verksamhet, Covid-19	0,0	-1,5	0,0	0,0
Tjänster	-73,5	-80,2	-73,7	-80,2
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-1 239,5	-1 207,7	-1 355,2	-1 227,2
Löner, ersättningar och sociala avgifter, Covid-19	0,0	-8,5	0,0	-8,5
Pensioner inkl. löneskatt	-115,0	-102,2	-121,0	-104,0
Pensionskostnad engångseffekt	0,0	-7,9	0,0	-7,9
Gottgörelse	0,0	14,3	0,0	14,3
Lokal- och markhyror	-199,5	-192,9	-200,8	-193,0
Fastighets- och driftskostnader	-31,3	-30,5	-31,7	-30,5
Fastighets- och driftskostnader, Covid-19	0,0	-1,5	0,0	0,0
Material	-81,9	-82,4	-83,2	-82,6
Material, Covid-19	0,0	-2,4	0,0	-9,9
Skattekostnad	0,0	0,0	-6,7	0,0
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-65,0	-52,3	-338,0	-429,8
Övriga verksamhetskostnader Covid-19	0,0	-8,5	0,0	-8,5
Summa verksamhetens kostnader	-2 173,1	-2 127,6	-2 577,9	-2 534,2

NOT 5 Avskrivningar

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,3	0,0	-0,3	0,0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-34,8	-33,2	-125,8	-120,7
Avskrivning maskiner och inventarier	-10,0	-9,6	-28,0	-24,8
Nedskrivning byggnader och anläggningar	0,0	0,0	-1,4	-13,8
Nedskrivning maskiner och inventarier	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avskrivningar	-45,1	-42,9	-155,5	-159,4

NOT 6 Skatteintäkter

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Kommunalskatt	1 256,7	1 185,8	1 256,7	1 185,8
Avräkning kommunalskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
· slutavräkning föregående år	8,0	4,1	8,0	4,1
· preliminär avräkning innevarande år	29,3	28,7	29,3	28,7
Summa skatteintäkter	1 294,0	1 218,6	1 294,0	1 218,6

NOT 7 Generella statsbidrag och utjämning

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Inkomstutjämning	355,7	350,4	355,7	350,4
Bidrag för LSS-utjämning	59,6	61,5	59,6	61,5
Kommunal fastighetsavgift	58,8	57,0	58,8	57,0
Välfärdsmiljonerna	7,3	5,8	7,3	5,8
Regleringsbidrag	69,0	74,7	69,0	74,7
Kostnadsutjämning	29,0	29,2	29,0	29,2
Övriga generella bidrag från staten	7,6	15,9	7,6	15,9
Summa generella statsbidrag och utjämningsbidrag	587,0	594,5	587,0	594,5

NOT 8 Finansiella intäkter

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Överskottsutdelning Kommuninvest	1,5	0,6	1,5	0,6
Ränteintäkter	0,2	0,2	1,5	0,5
Borgensprovision från koncernföretagen	5,4	5,4	0,0	0,0
Andel i intresseföretag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,3	0,0	1,0	0,0
Summa finansiella intäkter	7,4	6,3	4,0	1,2

NOT 9 Finansiella kostnader

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Räntekostnader på lån	-1,5	-0,5	-11,2	-8,4
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-4,4	-2,5	-4,5	-2,6
Värdegläring finansiella tillgångar	-0,3	0,0	-0,3	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,2	-0,2	-0,8	-3,0
Summa finansiella kostnader	-6,4	-3,3	-16,9	-14,1
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	0,79	0,23	0,78	0,55
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	0,79	0,23	0,78	0,55

NOT 10 Extraordinära poster

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 11 Immateriella anläggningstillgångar

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Ingående anskaffningsvärde	2,2	0,0	2,2	0,0
Inköp	1,0	2,2	1,0	2,2
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	3,2	2,2	3,2	2,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	2,9	2,2	2,9	2,2
Genomsnittlig nyttjandeperiod	7,6	7,0	7,6	7,0

NOT 12 Mark, byggnader och teknisk anläggning

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Ingående anskaffningsvärde	1 033,9	1 000,5	4 603,6	4 424,0
Inköp	72,7	33,4	298,8	184,5
Försäljningar	0,0	0,0	-0,6	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassningar	0,0	0,0	-49,9	-4,9
Utgående anskaffningsvärde	1 106,6	1 033,9	4 852,0	4 603,6
Ingående ackumulerade avskrivningar	-451,1	-418,0	-1 965,2	-1 859,2
Försäljningar	0,0	0,0	0,5	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassningar	0,0	0,0	0,0	14,6
Årets avskrivningar	-34,5	-33,1	-125,5	-120,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-485,6	-451,1	-2 090,2	-1 965,2
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-61,3	-37,4
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassningar	0,0	0,0	0,0	-9,9
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	-1,3	-13,9
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-62,6	-61,2
Utgående redovisat värde	621,1	582,8	2 699,2	2 577,2
Därav finansiell leasing	0	0,0	67,8	8,7
Genomsnittlig nyttjandeperiod	23,4	29,1	20,0	21,3

NOT 13 Maskiner och inventarier

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Ingående anskaffningsvärde	270,9	261,4	615,1	578,6
Inköp	12,6	9,5	45,4	42,6
Försäljningar	0,0	0,0	-0,4	-6,9
Utrangeringar	0,0	0,0	-0,9	0,0
Omklassningar	0,0	0,0	-0,1	0,8
Utgående anskaffningsvärde	283,5	270,9	659,1	615,1
Ingående ackumulerade avskrivningar	-220,1	-210,3	-440,3	-411,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,4	6,7
Utrangeringar	0,0	0,0	0,9	0,0
Omklassningar	0,0	0,0	0,0	-0,8
Årets avskrivningar	-10,3	-9,8	-28,4	-25,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-230,4	-220,1	-467,4	-431,1
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-0,8	-0,8
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-0,8	-0,8
Utgående redovisat värde	53,0	50,8	190,9	183,2
Därav finansiell leasing	0,0	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	10,2	9,1	6,4	6,6

NOT 14 Övriga materiella tillgångar

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 15 Finansiella anläggningstillgångar

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Aktier och andelar				
Härnösands Energi och Miljö AB	50,1	50,1	0,0	0,0
AB Härnösandshus	127,5	127,5	0,0	0,0
Härnösand Invest AB	0,1	0,1	0,0	0,0
Kommuninvest i Sverige AB	17,4	16,2	17,4	16,2
Högakusten Destination AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommunbränsle i Ådalen AB	0,0	0,0	0,2	0,6
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	0,0	0,0	6,1	6,7
Summa aktier och andelar	195,2	194,0	23,8	23,6
Långfristig utlåning				
Värdereglering långfristig fordran Koneo	0,2	0,7	0,2	0,7
Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	6,4	6,6
Uppskjuten skattefordran	0,0	0,0	6,5	6,2
Summa långfristig utlåning	0,2	0,7	13,2	13,5
Summa finansiella tillgångar	195,4	194,7	37,0	37,0

NOT 16 Förråd m.m.

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Tomter för försäljning	8,6	7,9	8,6	7,9
Varulager	0,0	0,0	11,1	7,2
Summa förråd m.m.	8,6	7,9	19,7	15,1

NOT 17 Fordringar

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Kundfordringar	20,8	22,0	84,3	18,6
Statsbidragsfordringar	0,0	0,5	0,0	0,5
Fordran skatteavräkning	0,0	3,7	3,8	3,7
Fordran gottgörelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	69,3	62,6	145,1	115,5
Upplupna skatteintäkter	111,5	66,9	108,4	67,3
Momsfordran	14,5	11,3	14,5	12,5
Övriga kortfristiga fordringar	7,4	12,7	25,5	34,5
Summa fordringar	223,6	179,8	381,6	252,8

NOT 18 Kassa och bank

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Kassa och bank	65,2	109,1	166,6	156,5
Summa kassa och bank	65,2	109,1	166,6	156,5

NOT 19 Eget kapital

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Ingående eget kapital	385,9	385,0	868,7	826,8
Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
Justeringar ändrade redovisningsprinciper				
· Korrigering löneskatt	0,0	-3,9	0,0	-3,9
· Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	-0,2	-0,3
Årets resultat	41,9	4,8	81,6	46,0
Utgående eget kapital	427,8	385,9	950,1	868,7

NOT 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	167,8	150,3	177,4	160,3
Nyintjänad pension	13,8	9,5	13,7	10,0
Årets utbetalningar	-5,2	-4,9	-5,2	-5,9
Ränte- och basbeloppsuppräknin	3,3	2,0	3,5	2,1
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	6,4	0,0	6,4
Övrig post	2,2	1,2	1,4	1,2
Förändring löneskatt	3,4	3,4	3,2	3,3
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	185,5	167,8	194,0	177,4

NOT 21 Andra avsättningar

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
<i>Avflyttning Ön</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny avsättning	0,2	0,2	0,2	0,2
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,2	0,2	0,2	0,2
<i>Avsättning deponiyta 2</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	8,1	8,0
Ny avsättning	0,0	0,0	0,4	0,1
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	8,5	8,1
<i>Avsättning vindkraft</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	1,1	1,0
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,1
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	1,1	1,1
<i>Avsättning vattensador</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	0,2	0,2
Ny avsättning	0,0	0,0	0,1	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,3	0,2
<i>Avsättning fondering VA</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	26,0	23,0
Ny avsättning	0,0	0,0	4,0	3,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	-0,8	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	29,2	26,0
<i>Avsättning Garantikostnader (AB Härnösandshus)</i>				
Ingående värde	0,0	0,0	0,2	0,0
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,2	0,0
Uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	0,3	0,4
Avsättningar för uppskjuten skatt	0,0	0,0	107,9	100,9
Summa andra avsättningar	0,2	0,2	147,7	137,0

NOT 22 Långfristiga skulder

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	202,8	209,5	1 334,4	1 304,9
Finansiell leasing	0,0	0,0	2,8	5,7
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	31,4	30,1	31,4	30,1
Övriga långfristiga skulder	0,0	0,0	23,0	28,2
Summa långfristiga skulder	234,2	239,6	1 391,6	1 368,9
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	0,79	0,23	0,78	0,55
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	0,79	0,23	0,78	0,55
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,24	1,36	1,75	2,07
Kapitalförfall andel av lån %				
0-1 år	48,0	43,9	26,7	24,9
1-3 år	52,0	56,1	68,4	62,4
3-5 år	0,0	0,0	4,9	10,9
5-10 år	0,0	0,0	0,0	1,9
Över 10 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Genomsnittlig räntebindningstid inkl derivat	0,30	0,44	1,51	1,85
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat	0,30	0,44	1,51	1,85
Marknadsvärderade säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Marknadsvärderade derivat	0,0	0,0	0,0	0,0

Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras på 50 år vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för VA-anläggningen.

NOT 23 Kortfristiga skulder

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,9	1,0	300,7	223,4
Kortfristig del av långfristiga skulder	2,5	2,5	2,5	0,0
Skulder inom koncernkontot	9,9	34,3	11,6	-0,4
Leverantörsskulder	53,7	44,8	99,8	68,5
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	20,4	20,4	21,7	20,7
Övriga kortfristiga skulder	10,9	4,5	42,0	32,4
Semesterlöneskuld och upplupna löner	108,6	108,9	111,5	111,4
Årets pensioner avgiftsbestämd del inkl löneskatt	47,8	46,2	49,0	47,5
Aktuella skatteskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Checkräkningskredit	0,0	0,0	4,7	3,5
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	67,4	70,9	171,3	164,7
Summa kortfristiga skulder	322,1	333,6	814,8	672,0

NOT 24 Panter och därmed jämförliga säkerheter

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Borgen i kommunala bolag	1 504,5	1 383,9	0,0	0,0
Borgensåtagande egna hem	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga borgensmässiga förpliktelser	19,9	20,7	19,9	20,7
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	1 524,4	1 404,6	19,9	20,7

NOT 25 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Ingående ansvarförbindelse för pensioner inkl löneskatt	600,3	618,0	600,3	618,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	13,2	8,3	13,2	8,3
Nyintjänad pension (+)/Ädelreformen (-), Netto	-0,9	-0,2	-0,9	-0,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	12,8	0,0	12,8
Årets utbetalningar	-30,5	-31,5	-30,5	-31,5
Övrig post	0,7	-3,7	0,7	-3,7
Förändring löneskatt	-4,2	-3,4	-4,2	-3,4
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	578,7	600,3	578,7	600,3

NOT 26 Övriga ansvarsförbindelser

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
EU-projekt budgeterat inom 1 år	3,6	6,4	3,6	6,4
EU-projekt budgeterat senare än 1 år men inom 5 år	1,4	2,1	1,4	2,1
EU-projekt budgeterat senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantikostnader	0,0	0,0	0,0	0,2
Summa övriga ansvarsförbindelser	5,0	8,5	5,0	8,7

NOT 27 Leasing

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
FINANSIELLA LEASINGAVTAL				
Fastigheter				
Totala minimileasavgifter	0,0	0,0	5,8	8,7
Nuvärde minimileasingavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	5,8	2,9
Därav förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	0,0	5,5
Därav förfall inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,3
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Maskiner och inventarier				
Totala minimileasavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nuvärde minimileasingavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
EJ UPPSÄGNINGSBARA OPERATIONELLA LEASINGAVTAL ÖVERSTIGANDE 1 ÅR				
Minimileaseavgifter				
Därav förfall inom 1 år	207,2	166,0	207,2	166,0
Därav förfall inom 1-5 år	685,6	674,2	685,6	674,2
Därav förfall inom 5 år	410,1	546,9	410,1	546,9
EJ UPPSÄGNINGSBARA OPERATIONELLA LEASINGAVTAL UTHYRNING				
Minimileaseavgifter				
Därav förfall inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 1-5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav förfall inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 28 Justering för ej likviditetspåverkande poster

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Avskrivningar	45,1	42,9	154,2	145,7
Nedskrivningar	0,0	0,0	1,3	13,9
Gjorda avsättningar	17,2	17,7	17,2	28,5
Återförda avsättningar	-2,0	0,0	-3,5	0,0
Intäktsbokförda ej likvida gåvor	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade kursförändringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga ej likvidpåverkande poster	5,6	4,7	5,6	47,6
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	-6,7	-8,6
Summa justering för ej likvidpåverkande poster	65,9	65,3	168,1	227,1

NOT 29 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-5,2	-4,9	-5,2	-5,9
Ränte- och utdelningsnetto	-1,2	-3,2	-12,8	-9,9
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	-6,4	-8,1	-18,0	-15,8

NOT 30 Poster som redovisas i annan sektion

(MNKR)	Kommun 2022	Kommun 2021	Koncern 2022	Koncern 2021
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa poster som redovisats i annan sektion	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 31 Upplysning om upprättade särredovisningar

I den kommunala koncernen Härnösand Energi & Miljö AB finns särredovisningar avseende elnät enligt ellagen (1997:857), vatten enligt lagen (2006:412) om allmänna

vattentjänster samt för fjärrvärme enligt fjärrvärmelagen (2008:263). Särredovisningarna finns tillgängliga på bolagets hemsida, www.HEMAB.se.

04

Drifts och investerings- redovisning

Kommunens driftsredovisning innehåller, till skillnad från kommunens resultaträkning, även interna transaktioner mellan nämnderna. I tabellen nedan speglar varje nämndsråd den specifika nämndens resultat, så som det vore en egen fristående enhet. Därefter avräknas korrigeringsposter av intern karaktär för att slutligen nå samma kommuntotala intäkts- och kostnadsutfall som i resultaträkningen.

Nämndernas driftsredovisning

(MNKR)	Intäkter 2022	Intäkter 2021	Kostnader 2022	Kostnader 2021	Netto- kostnad	Budget nettokostnad	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse	28,4	67,3	-202,9	-238,6	-174,5	-183,8	9,3
Kommunfullmäktige	0,7	0,0	-6,5	-6,0	-5,8	-6,9	1,1
Arbetslivsnämnden	95,3	110,1	-163,8	-168,4	-68,5	-69,0	0,5
Samhällsnämnden	80,5	24,4	-270,4	-212,9	-189,9	-189,1	-0,8
Skolnämnden	125,7	129,0	-770,1	-764,3	-644,4	-640,9	-3,5
Socialnämnden	130,1	127,1	-805,5	-796,3	-675,4	-644,6	-30,8
Summa nämnder	460,7	457,9	-2 219,1	-2 186,5	-1 758,5	-1 734,3	-24,2
Kommunövergripande verksamhet	84,8	83,9	-158,6	-145,0	-73,8	-65,0	-8,9
Korrigerig interna poster	-167,3	-182,6	167,3	182,6	0,0	0,0	0,0
Korrigerig avskrivningar	0,0	0,0	45,1	42,9	-45,1	0,0	0,0
Korrigerig statsbidrag	0,0	0,0	-7,7	-21,7	7,7	0,0	0,0
Korrigerig finansiella poster nämnder	0,0	0,0	0,4	0,2	-0,4	0,0	0,0
Summa	-82,5	359,2	-2 172,6	-2 127,5	-1 870,1	-1 799,3	-33,0
Korrigerig finansien			-0,5		75,0	36,0	39,0
Summa inkl. finansien	378,1	359,2	-2 173,1	-2 127,5			5,9

Tre av kommunens nämnder uppvisar positiva budgetavvikelser för verksamhetsåret 2022, där kommunstyrelsen utgör den största positiva budgetavvikelsen med 9,3 mnkr. Det är främst kommunstyrelsens intäkter som har ökat, delvis till följd av att överförmyndarenheten tecknat samverkansavtal med Kramfors kommun. Kommunstyrelsen uppvisar dock ett sammantaget intäktstapp jämfört med föregående år, vilket beror på att kommunens kostnader flyttat till samhällsnämnden inför verksamhetsåret 2022.

Störst underskott av nämnderna har socialnämnden vilka har en negativ

budgetavvikelse på -30,8 mnkr. Underskottet har främst uppstått inom verksamhetsformen hemtjänst -27,5 mnkr, varav -26,0 mnkr är hänförligt till den kommunala hemtjänsten.

Även skolnämnden har ett underskott för verksamhetsåret på totalt -3,5 mnkr. Under året har nämnden dels blivit tilldelad extra skattemedel för löneökningar om 8,0 mnkr men även 11,5 mnkr i extra skattemedel för uteblivna statsbidrag. Skolnämndens främsta budgetavvikelse har uppkommit inom kostnadslaget personal där budget har överskridits med 34,4 mnkr.

För den kommungemensamma verksamheten är underskottet på -8,9 mnkr hänförligt till ökade kostnader för pensioner. För verksamhetsåret 2022 har kommunen valt att inte söka gottgörelse från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse.

Tillsammans har nämnderna och kommungemensam verksamhet ett underskott på -33,0 mnkr jämfört med budget för året. Ökade intäkter för skatter och generella statsbidrag gör ändå att kommunens samlade budgetavvikelse blir 5,9 mnkr högre än vad som budgeterats för året.

Investeringsredovisning

INVESTERINGSREDOVISNING	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START			VARAV: ÅRETS INVESTERINGAR		
FÄRDIGSTÄLLDA PROJEKT	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse	6,6	6,6	0,0	4,6	4,6	0,0
- Avgår pågående arbete	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnd	2,2	2,2	0,0	2,2	2,2	0,0
- Avgår pågående arbete	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnd	207,5	117,7	82,7	68,1	68,1	0,0
- Avgår pågående arbete	-36,5	-34,2	-2,4	-43,3	-33,4	-9,0
Skolnämnd	5,9	5,9	0,0	5,9	5,9	0,0
- Avgår pågående arbete	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnd	0,4	0,4	0,0	0,4	0,4	0,0
- Avgår pågående arbete	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a färdigställda projekt	186,1	98,6	80,3	37,9	47,8	-9,0
PÅGÅENDE PROJEKT	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse	0,8	0,3	0,5	0,7	0,3	0,4
Arbetslivsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnd	36,5	34,2	2,4	42,4	33,4	9,0
Skolnämnd	1,0	0,9	0,1	1,0	0,9	0,1
Socialnämnd	1,0	0,6	0,4	1,0	0,6	0,4
S:a pågående projekt	39,3	36,0	3,4	45,1	35,2	9,9
KS beslutad budget ej påbörjad				4,2		
ALN beslutad budget ej påbörjad				0,8		
SAM beslutad budget ej påbörjad				19,9		
SKO beslutad budget ej påbörjad				1,3		
SOC Beslutad budget ej påbörjad				0,9		
				27,1		
S:a investeringsprojekt	225,4	134,6	83,7	110,1	83,0	27,1

Kommunen har under året investerat för 83,0 mnkr, vilket är 27,1 mnkr lägre än årets investeringsbudget på 110,1 mnkr. Flera projekt har flyttats fram i tid som en följd av diverse omvärldsfaktorer (inflation, tillgång på material etc.), bland dessa märks bland annat konstgräsplan Myran samt idrottshall Fastlandet.

Investeringarna har till största del skett inom samhällsnämnden där drygt hälften av den totala investeringskostnaden på 68,2 mnkr använts för gatuinvesteringar, bland annat renovering och ombyggnation av Brunnsbusgatan samt beläggningsentreprenader. Bland övriga investeringar inom

Samhällsförvaltningen återfinns bland annat ny lift till Vårdkasens slalombacke, påbörjandet av elljusspår i Hälledal samt kompletterade renoveringar av Eksjödammen.

Bland övriga större investeringar återfinns skolfartyget Polstjärnan 5,5 mnkr samt utbyte av kommunens brandvägg 1,6 mnkr.

05

**Ekonomisk
ordlista**

Ekonomisk ordlista

ANLÄGGNINGSTILLGÅNG

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav såsom anläggningar och inventarier.

AVSKRIVNING

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

BALANSLIKVIDITET

Betalningsförmåga på kort sikt. Definieras som kvoten mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

BALANSRÄKNING

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den har förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång och kortfristiga skulder samt eget kapital).

EGET KAPITAL

Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör det ackumulerade resultatet.

FINANSIELLA INTÄKTER & KOSTNADER

Består av intäkter och kostnader hänförliga till rent finansiell verksamhet.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Är kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNG

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar m.m. Omsättningstillgångarna ska inom kort varsel kunna omvandlas och användas till betalning.

KORTFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

LÅNGFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen eller lån som avses ersättas med andra lån.

SOLIDITET

Långfristig betalningsförmåga. Andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

RESULTATRÄKNING

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

RÖRELSEKAPITAL

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

LIKVIDITET

Tillgångar bestående av likvida medel som kan användas för betalning.

06

**Revisions-
berättelse**

Revisionsberättelse för år 2022

Revisorerna i Härnösands kommun 2023-04-17

Till Fullmäktige i Härnösands kommun | Organisationsnummer 212000-2403

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om

verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi är fortfarande mycket oroade över resultatutvecklingen för socialnämnden som återigen redovisar ett underskott, för år 2022 om 30,8 mkr.

VI BEDÖMER sammantaget att styrelse och nämnder i Härnösands kommun med ovanstående undantag

har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

VI BEDÖMER att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande men anser att det är väsentligt att beakta de synpunkter som finns på redovisning av finansiell leasing och pensionsstiftelse.

VI BEDÖMER att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig men bedömer att styrelse och nämnders uppföljning av intern kontroll kan förstärkas.

VI BEDÖMER att resultatet i huvudsak enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

ANSVARSPRÖVNING

KOMMUNSTYRELSEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen samt enskilda ledamöter i styrelsen.

KRISLEDNINGSNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för krisledningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

ARBETSLIVSNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

SAMHÄLLSNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

SKOLNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

SOCIALNÄMNDEN

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

VALNÄMNDEN

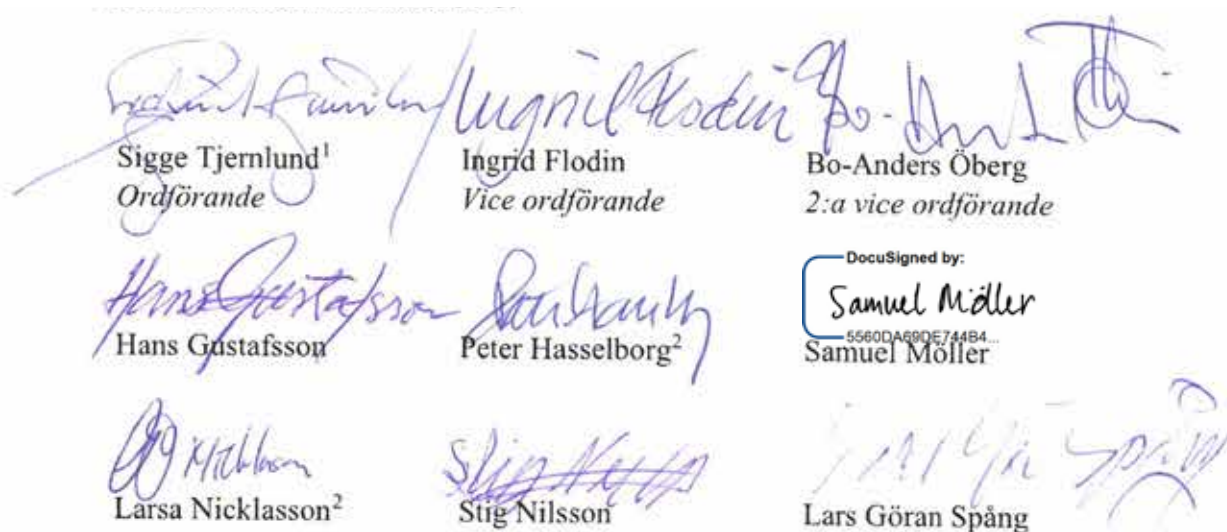
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

ÖVERFÖRMYNDARE

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndaren.

**VI TILLSTYRKER ATT FULLMÄKTIGE
GODKÄNNER KOMMUNENS
ÅRSREDOVISNING FÖR 2022.**

Vi återoppar bifogade redogörelser och rapporter.
Härnösands kommun 2023-04-17

Sigge Tjernlund¹
Ordförande

Ingrid Flodin
Vice ordförande

Bo-Anders Öberg
2:a vice ordförande

Hans Gustafsson

Peter Hasselborg²

DocuSigned by:
Samuel Möller
5560DA69DE744B4...

Samuel Möller

Larsa Nicklasson²

Stig Nilsson

Lars Göran Spång

Bilagor:

Revisorernas redogörelse
Revisionsberättelser från auktoriserade revisorer för kommunala bolag
Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna
Revisionsberättelser från kommunalförbund

¹ Sigge Tjernlund har p g a jäv inte deltagit i granskningen av socialnämnden.

² Larsa Nicklasson och Peter Hasselborg har p g a jäv inte deltagit i granskningen av överförmyndaren.

Härnösands
kommun

HÄRNÖSANDS KOMMUN

871 80 Härnösand

Telefon växel: 0611-34 80 00

Växeln är öppen: 07.30 - 16.30

Fax: 0611-34 80 30

E-post: kommun@harnosand.se

Organisationsnummer: 212000-2403

SERVICECENTER

Sambiblioteket, plan 1

Universitetsbacken 3

Öppet vardagar: 08.00-16.30

Telefon: 0611-34 80 40